

19 - Nhân Quả

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[12/09/2025 - 02:17 - anhlibrary]

Đời sống tâm thức của chúng sanh nói gọn lại chỉ gồm có hai thứ thành tố là Nhân và Quả. Cái gọi là dòng tâm thức bao gồm vô số sát na Tâm tiếp nối nhau sanh rồi diệt mà ta có thể hình dung như dòng cát chảy xuống từ một đồng hồ cát. Cứ mỗi một sát na Tâm tốt lành hay bất thiện ngay sau khi xuất hiện sẽ kín đáo tạo ra hai thứ hậu quả là:

- 1 Tâm đầu thai.

- Và 5 Tâm đón nhận cảnh vật chất.

Ở một thời điểm tương lai nào đó bất định, ngay sau khi kết thúc một kiếp sống, Tâm đầu thai ấy sẽ có mặt để đưa ta vào một cảnh giới tương ứng. Tâm tái tục hay Tâm đầu thai ấy chỉ tồn tại trong một sát na mà xét về thời gian vật lý thì khoảng 1/tỷ của giây.

Sau sát na đầu thai thì thứ Tâm này sẽ trở thành Tâm hộ kiếp (Bhavanga) tiếp nối nhau sanh diệt trong suốt kiếp sống với hai chức năng là xen kẽ giữa các dòng tâm thức khách quan bao gồm: lúc mắt thấy, tai nghe, mũi ngửi, lưỡi nếm.

Mỗi khi một trong 6 Căn làm việc tiếp nhận ngoại cảnh thì dòng tâm thức diễn ra với sự hình thành của nhiều giai đoạn tâm lý. Mỗi giai đoạn như vậy bao gồm tối đa 17 sát na Tâm và mỗi đợt 17 sát na này được gọi là một Tâm lộ (citta-vīthi). Trong mỗi chập Tâm như vậy nói đại khái thì chỉ gồm có hai thứ Tâm: Nhân và Tâm quả.

Tâm quả là các Tâm làm việc đón nhận ngoại trần rồi đánh giá, phân loại. Sau giai đoạn đánh giá phân loại ấy thì một loạt 7 sát na Tâm nhân xuất hiện để cảm thụ trần cảnh vừa biết. 7 sát na này có thể là Tâm lành hoặc Tâm xấu. Tùy thuộc vào các điều kiện tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý và môi trường hiện tại mà một chúng sanh đón nhận trần cảnh bằng Tâm lành hay Tâm xấu ở giai đoạn 7 sát na này.

Cứ mỗi lần mình tạo một cái Tâm, một cái sát na thiện ác nó xuất hiện thì nó sẽ kín đáo nó tạo ra 2 thứ hậu quả:

- Một là Tâm đầu thai.

- Hai là các thứ Tâm mà làm việc đón nhận ngoại trần.

Nếu mà Tâm mình là Tâm thiện thì nó sẽ tạo ra Tâm đầu thai đi về cõi vui, lạc cảnh. Còn nếu mà là Tâm ác thì nó sẽ tạo ra cái Tâm đầu thai đi về cõi đọa. Đó là một, cái này gọi là quả Tái sinh. Tức là mỗi cái Tâm thiện ác khi mà nó xuất hiện nó sẽ kín đáo... Tại sao gọi là kín đáo? Bởi vì ngay lúc đó mình không biết nó nằm ở đâu? Cái hậu quả mà nó sẽ gây ra đó.

Thí dụ bây giờ cô đang bực mình, thì cái hậu quả của cái tâm bực mình đó bây giờ mình không biết nó nằm ở đâu? Nó giống như là cô trồng một cây mắc mè vậy đó, lúc cô trồng cái hạt đó xuống thì mình biết rằng sau này ở đây sẽ có cây mắc mè nhưng mà hiện giờ cái hạt này nó chưa có nảy mầm thì tôi cũng chẳng biết cái cây tương lai nó nằm ở đâu? Nghe kíp không? hoặc như bữa hôm tôi dùng cái ví dụ:

- Lửa mà nó nằm trong cái hộp quẹt, khi mà bánh xe, rồi bùi nhùi, rồi xăng, rồi viên đá lửa, khi mà những cái này mà nó chưa có họp mặt đủ, mỗi đũa nó nằm rời rạc nhau thì mình không biết lửa nằm ở đâu? Nhưng khi đủ duyên thì nó sẽ có.

- Hoặc cũng giống như cái tiếng đàn trong cây đàn. Tiếng đàn không nằm trên ngón tay, không nằm trên dây đàn, không nằm trên thùng đàn, không nằm ở đâu hết, nhưng khi mà kiến thức âm nhạc, lòng muốn chơi nhạc, là hai thứ. Kiến thức và lòng muốn cộng với nó tác động lên ngón tay, rồi ngón tay nó mới khều lên trên cái dây thì bốn cái này nó cộng lại nó mới ra âm thanh, Nghe kíp không?

Ở đây cũng vậy, khi mà một cái Tâm thiện ác mà nó xuất hiện:

- Bây giờ nói Tâm thiện trước đi thì nó sẽ tạo ra một quả tái sanh cho một kiếp nào đó xa gần bất định. Tại sao có việc xa gần bất định? là vì trong dòng luân hồi vô thủy dài lắm mình tạo rất là nhiều nghiệp thiện, nghiệp ác, có nhớ cái đó không? nhiều kiếp lắm khi tôi tạo nghiệp này lẽ ra là nó sẽ trở quả ngay chỗ này, lẽ ra cái Tâm thiện này nó sẽ đưa tôi đi đầu thai cõi lành này. Nhưng mà

nó có một điều là trước đây nè, nó có vô số nghiệp khác, nó cũng chín mùi vào chỗ này mà nó lại mạnh hơn cái nghiệp này, hiểu không? nó mạnh hơn. Tức là tôi nói ví dụ thôi, chứ mai mốt về mà nói nguyên văn là tôi....thí dụ như đây là năm 1975 tạo cái nghiệp lẽ ra nó trở năm 87, nhưng mà nó khổ chỗ là năm 61, rồi 67, rồi 69 tôi cũng tạo quá trời nghiệp luôn, thì năm 67 này nè nó cũng chín mùi vào cái năm 87 này và cái năm 75 nó cũng có cái nghiệp nó cũng sẽ chín mùi vào lúc này, hiểu không?...đó là tôi mới ví dụ hai, chứ thật ra nó có tới 1 tỷ lận, hiểu không? bởi vì vô số mà, 1 tỷ...thì đũa nào mạnh nhất nó sẽ lấn mấy đũa khác, hiểu chưa? Cho nên một người tu hành, kiếp này tu hành dữ dội luôn đó, tới hồi chết chưa chắc sanh Thiên. Tại vì sao? Hiểu không? tại vì cái lúc...thứ nhất là cái kiếp này mình tu quá trời tu luôn nè, nhưng mà tới lúc mình chết cái quả nó chưa tới lúc nó trở, nó giống như cây măng cụt, cây ớt, cây sầu riêng, mỗi cây nó có một cái thời hạn nó ra quả khác nhau, hiểu không? có những cái nghiệp mà gọi là ngắn hạn như là cây ớt, có những loại nghiệp nó phải...như cây măng cụt hay cây sầu riêng nó mất rất là nhiều thời gian để nó trở. Cho nên khi mà năm 87 lẽ ra là năm 75 tôi tu quá trời tu thì năm 87 tôi được sanh Thiên chứ gì? Không, nó xui lúc đó năm 87 này nó trở quả, mà cái quả này là quả bất thiện, Tâm bất thiện cho nên tôi bị đọa. Năm 75 tôi tu quá trời tu luôn nhưng mà năm 87 tôi vẫn bị đọa là vì tôi phải trả cái nghiệp trước đó nữa, nghe kịp không? có hiểu không? Dạy A Tỳ Đàm tới mức như vậy, đi kiếm thầy mà giảng rõ như vậy thì không có nữa. Cứ như vậy nè, ngay chỗ này hễ đũa nào mạnh...

Trong Kinh nói thế này, giống như một cái chuồng bò có nhiều con, sáng sớm mình mở cửa chuồng thì con nào đứng gần cửa nhất con đó ra trước. Nghe kịp không?

- Một là con nào mạnh nhất nó lấn ra. Đó là trường hợp một.

- Trường hợp thứ hai, là con nào đứng gần cửa nhất.

Có đúng vậy không? khi mình kéo cái cửa chuồng lên đó, thì lúc mình tắt thở, mình hướm một cái thì có một trong hai cái lựa chọn:

- Một là nghiệp cận tử có nghĩa là con bò đứng gần chuồng nhất...nghiệp cận tử là gì? Trước khi chết mình có nghe Kinh, trước khi chết mình có niệm Phật, trước khi chết mình ngời thiên, hoặc trước khi chết mình có gây lộn với ai đó. Có nhiều người họ bị đọa vì lý do rất là vô duyên, bực mình với người nuôi. Mình đã không có muốn khách vô thăm mà nó cứ đi Tám đến thăm má con, vô thăm đi, má con gần đi rồi..cái đó có thiệt đó, rất là ngu. Trong khi cái người sống họ...mình ở bao nhiêu lâu mình biết họ là họ muốn yên mà cứ giờ đó mà còn...không được đi tám giận...má chị này chết không báo nó giận cả làng luôn...chết không báo, nhưng tôi thích như vậy, tôi ghét là tôi bị bệnh mà tới thăm..họ giận lâu lắm, trong đó có mấy ông thầy nữa, tới hỏi Thầy xuống thầy thấy tám hình trên bàn thờ, thầy hết hồn rồi, hỏi má mắt? dạ má mắt rồi. Sao không cho thầy biết? tôi ưu tiên cho người chết, chứ còn mà lo sợ đi tám buồn, cậu út buồn, bác ba buồn...Cuối cùng cái thằng mà nó đi đó, nó đi đọa, và bà má bả nói câu tôi thấy đúng, nó tới nó thăm chớ không phải nó thương, nó coi chết chưa? Còn không nó tới nó làm gì biết không? nó coi nó may mắn nó không có bị như mình. Nói ra rất là tàn nhẫn, nhưng tôi biết đó là sự thật.

Tôi nhớ ở Việt Nam có một vị Hòa thượng, vị đó là Sơ tổ mình, khi mà phật tử, chư Tăng tới thăm Ngài, Ngài đang ở trong phòng, vị thị giả hoặc ai ở ngoài vô báo có sư..tới hỏi đạo thì Ngài cho vô, còn tới thăm thì Ngài hỏi ai thăm ai? Ta đang ngon lành vậy cái nhào vô thăm...hỏi ai thăm ai? Về tu đi. Cái câu “ai thăm ai” đó, hay...về tu đi chứ tự nhiên...cứ vô hỏi đạo thì OK, vì Ngài biết họ đang cần, còn cái chuyện vô thăm thì nó rất là vô duyên. Vì họ biết Ngài OK mà, nếu Ngài bị bệnh hay hấp hối là cái tin đó nó đã lan truyền toàn vũ trụ rồi, đấng này Ngài đang OK mà, ai cũng biết chuyện Ngài đang OK hết, mà cứ nói vô thăm.

Tôi nói về Kalama, tôi nói chuyện với những người từ từ tôi phải sửa nhiều cái suy nghĩ của người ta lắm, thí dụ mình bỏ bớt chữ thăm là một nè, nó không cần thiết. Thứ hai nữa là phải nói mình thông thường là...nói ra nó kỳ, mình bị mất thời gian rất là nhiều cho cái lịch sự, rồi cả nê, thời gian mình không có nhiều mà các vị mà có gan các vị trừ dùm tôi cái thời gian cả nê, lịch sự, cả nê..cả đời mình mất rất là nhiều. Có dịp tôi ngồi tôi phanh phui ra hết mấy cái đó. Mấy cái đó là mấy cái mà mình phải bỏ, không phải nó vậy là mình mất lịch sự, nhưng mà mình hạn chế lịch sự không cần thiết. Tôi chống cái vụ mà mất lịch sự, mình gặp nhau mình không chào là bậy, nha, tôi nói rõ tôi chống cái mất lịch sự, thiếu văn hóa tôi chống, nhưng mà tôi cũng chống luôn cái lịch sự không cần thiết, nó mất rất là nhiều thời gian.

Thí dụ như là tôi đang bận dữ lắm, mà nghe nói cô Phượng bên Việt Nam qua ở với ông Hùng mà không đi thăm thì bà nói, cũng quen biết, thôi kệ cũng ráng xuống thăm mà...cô biết khi tôi đi vậy, tôi phải dàn xếp rất nhiều chuyện trên đây. Mà cô biết tôi đi xuống dưới xa lắm, tôi phải ngủ với ông Hùng phải một đêm. Xuống dưới mà ông Hùng ổng mời tôi, tôi ráng thêm đêm nữa, tôi cũng nể ổng, chạy ra tôi mất tới 2 ngày, 2 đêm mà công việc nó lùm xùm trên đây. Những cái đó là những cái thật sự không cần thiết, tôi nói thiệt không cần thiết, chỉ xuống gặp mặt thôi, thì tôi cầm cái phone hỏi thăm, còn tôi có thương thì tôi gửi cho phô mai, ca cao hay chocolat gì đó rồi thôi. Cần thiết lắm thì...có tiền thì xẹt qua, còn không thì thôi. Mà ngược lại người kia cũng phải hiểu mình nữa là không cần thiết. Cô tưởng tượng như hai chị ở bên đây bay về ở Đà Lạt, tôi ở Sài Gòn tôi phải thu xếp chạy lên tôi gặp vì hồi đó có quen biết bên Thụy Sĩ, từ Sài Gòn tôi lết lê tới Đà Lạt mà com đùm cháo nắm, hi hà hi hựt. Lên đó gặp mặt...Hồng đó hả em...chị Oanh đó hả...trời ơi tôi nản. Tin tôi đi, mình cứ lo lịch sự nó mất rất nhiều thời gian, rồi.

Như vậy thì ngay cái lúc cận tử này nè, nó có hai, một là con bò mạnh nhất, hai là con bò gần chuồng nhất, nhớ cái vụ này. Cho nên chuyện đầu tiên là Tâm tái sinh trước, mỗi Tâm thiện ác khi xuất hiện thì kín đáo tạo ra 2 thứ hậu quả: một là Tâm tái sinh cho một kiếp nào đó. Sau khi mà mình đã vô cái cõi đó rồi, tôi giả định đó là cõi người đi, thì sau cái sát na đầu thai đầu tiên, sát na đó gọi là sát na tái sinh. Tôi chưa có dịp nói với cô cái chữ tái sinh.

Trong Đạo Phật không hề có chữ “tái” cô biết không? Tục sanh thì được. Bởi vì bất cứ mọi cái gì trên đời này sau khi xuất hiện, một lần xuất hiện nó sẽ biến mất vĩnh viễn. Mà tái là gì? Là có cái cũ nó quay lại mới gọi là tái...chữ “ré” không có gì là “ré” hết, không có gì trở lại hết. Cho nên tái ở đây là có cái gì đó nó đã đi rồi nó quay trở lại gọi là “tái”, như tái ngộ, tái sinh hay là tái hôn, tái giá..tái có nghĩa là có cái gì đó nó quay trở lại. Thì trong ngôn ngữ thế gian, thì chữ tái OK. Nhưng trong ngôn ngữ A Tỳ Đàm, ky. Tâm tục sanh, tục ở đây có nghĩa là tiếp nối, chứ không thể xài chữ tái ở đây được.

Trong đạo Phật có những cái...trong đạo Phật không có chữ “một”, là không có số 1. Bởi vì trên đời này không có cái gì mà nó tồn tại “1” hết. Tôi nói trong đời nha, niết bàn mình không có nhắc đến, trên đời này không có cái gì là “1” hết. Không bao giờ có cái đó, mình mượn để nói ngôn ngữ thì được, trên ngôn ngữ giao tiếp, chứ trong thực tế là không có cái gì mà nó tồn tại bằng một thứ hết, không có.

Thí dụ như nói là Tâm thiện thì trong một sát na như vậy nó có vô số cái thành tố trong đó, nó nào là các Tâm sở, rồi thói quen, rồi ảnh hưởng tiền nghiệp, ảnh hưởng môi trường, cái Tâm nó mới có mặt chứ không thể nào một cái Tâm thiện mà xuất hiện cái bùm mà trong đó chỉ có một cái gọi là Tâm thiện thì không có. Gọi là Tâm phải có Tâm sở đi cùng.

Như vậy thì sau cái giây phút tái sanh, sau giây phút tục sanh thì cái Tâm mà đầu thai này nó trở thành ra một cái loại Tâm mang tên Bhavanga...tôi giả định, nói cho dễ hiểu cái Tâm Bhavanga đó nó như vậy, một cái sợi dây màu xanh, nghe kịp không? ...màu đỏ đi, tôi đang xài màu đỏ...Nguyên cái đời sống là mực đỏ thế này, rồi khi nào mà mất tôi thấy, nó sẽ xuất hiện 17 sát na Tâm ở đây để làm cái chuyện thấy, và tôi thấy bằng Tâm thiện hay thấy bằng Tâm bất thiện. Sau khi tôi thấy cái đó mà tôi có Tâm bất thiện, sau khi tôi thấy, tôi có Tâm lành thí dụ vậy. Thì cái Tâm thiện hay Tâm bất thiện đó nó nằm trong con số 7 này thôi, còn cái 10 kia vẫn là Tâm quả. Tâm quả được tạo ra từ các thứ tâm làm việc đón nhận ngoại trần, hết 17 này nó bắt đầu trở lại cái Tâm Bhavanga tiếp tục, còn cái quãng này dài bao nhiêu thì bất định, tùy thực tế. Thí dụ như tôi mới vừa tôi đang nhìn vậy, tôi nghe cái tiếng gì đó thì từ cái lúc tôi nhìn qua cái lúc nghe thì bất định, có lúc nó cách nhau có 1 giây, có lúc nó cách nhau là 2 phút, thí dụ vậy, nghe kịp không? bất định là vậy chứ không phải tùy người, tùy thực tế. Rồi, cái này nó kéo dài nè, thí dụ nó kéo dài cái này là 1 giây, nhưng cái đoạn này nó kéo dài tới 7 giây lận, cái nó qua số 17, cái này tôi tương trưng, có nhiều trường hợp nó không tới 17, bắt đầu nó qua tới đây, cái đoạn này ngắn nè, cái này 1 giây, còn cái này chỉ là 1/10 giây thôi, rồi nó qua cái đoạn 17 tiếp. Thì trong mỗi cái 17 này nè nó có 7 cái là thiện hay ác, thì như vậy trong cái dòng tâm thức mình, cô thấy từ nãy giờ nó có vô số Tâm quả, Tâm Bhavanga, Tâm Bhavanga chính là Tâm tái sinh mà sau giây phút tái sanh nó trở thành Bhavanga, và nó cứ có mặt hoài kêu là hộ kiếp mà, bởi vì không có nó mình là người chết, không phải người chết mà là người không có Tâm. Không có nó thì 17 nó dựa vào đâu mà nó có mặt.

Nó giống như một đoàn tàu, một đoàn tàu nó gồm nhiều toa, thì bây giờ đây là đầu tàu, cái này là cái đuôi, cái này là chở hàng, cái này là chở khách, cái này là chở cái gì đó...chở thực phẩm. Bây giờ mà nếu không có cái này, này ...thì cái toa khách nó ở trong đó mình, nếu chỉ có một toa thì xe lửa không có đầu làm sao nó chạy, rồi có khúc này cũng vậy...cuối cùng cái đoàn tàu nó nguyên cái này thì cái chiều dài này nè nó chính...xe lửa phía dưới nó có cái lườn thì cái lườn đó được gọi là hữu phần thì y cứ trên đó...nếu nói như vậy cũng chưa chính xác nữa, ví dụ chưa chính xác, tức là cái sự kết nối giữa toa này với toa kia đó chính là Tâm hữu phần, cái chỗ nó móc, cái móc đó là Tâm hữu phần. Cho nên cái 17 này nè nó phải móc xong rồi cái nó đi đoạn cái nó móc 17 hoài, nguyên cái đời sống là 17, 17 hoài, mà trong cái 17 đó chỉ có 7 cái là thiện hay ác, mà tại sao trong tâm của thằng Tèo cái số 7 này thiện nhiều hơn thằng Tí, nãy nói rồi, tại vì thằng Tèo là Phật tử nó gặp ông Sư đi bát, hoan hỉ, cô gặp cái này cô thương lắm, tôi đi ghe trên hồ Inle chung với Phật tử đó, tôi đi ngồi trên xuồng này, xuồng kia người ta đi, mà đi ngang mấy cái tháp nó làm vậy nè (chấp tay), đi dưới sông, tôi ngồi bên đây mà thấy chiếc ghe chạy ngang cái tháp nó chấp tay cúi đầu rồi nó chạy tiếp, thấy chùa nó làm vậy (chấp tay cúi đầu), lúc đầu tôi không biết nó lạy ai, ah nó lạy tháp, bên Miến Điện đó, ngộ lắm, nghe hiểu không? trong khi đó dân khác nó không được vậy đúng không? mình nè, mình vô mình gặp Sayadaw chấp tay, vừa quay lưng đi là mình te te mình đâu có nhớ gì nữa. Còn họ không có, họ đi trong chùa họ gặp Ngài, họ gặp Sư họ cung kính, họ bước ra họ dòm chung quanh họ là tháp với Phật không hà, họ cung kính lắm, người Thái, người Miến họ ra khỏi chùa, chứ họ còn ở trong chùa là mình thấy họ khép nép giữ lắm. Vì ngoài sư sãi ra còn tượng, còn tháp, còn tùm lum hết, cho nên họ cung kính lắm, 6 trần của họ mà ở trong chùa đó toàn là cảnh thiện không, cái cảnh của tâm thiện. Còn người khác thì 6 trần trong chùa thì chưa chắc, mình thấy nó dơ là tâm sân rồi, tôi vô thiên viện tôi gặp bà trầu là tôi góm, tôi vô tôi gặp rác là tôi góm, nhưng người Miến Điện họ không có như vậy. Họ vô cái bà trầu với rác họ không có quan tâm, họ quan tâm tới tượng Phật, quan tâm tới mấy cái tháp, quan tâm tới mấy ông sư thôi, họ thấy chứ họ đâu có đui mà không thấy, nhưng mà nó vô nó...Cho nên dòng Tâm thức của mình là một chuỗi toàn...hầu hết, phải nói là hầu hết là Tâm quả, bây giờ mới thấy.

Cho nên trong Kinh Đức Phật nói này các Tỷ Kheo Tâm này vốn là thanh tịnh. Nhiều người hiểu lầm cái chỗ Tâm này vốn là thanh tịnh, họ hiểu lầm ngay chỗ này nè. Họ tưởng nó là bằng ngọc. Cho nên nhiều vị, tôi nói thẳng luôn Bắc Tông, họ diễn dịch là Tâm mình là một viên ngọc rồi do phiền não nó bao, nó dính sinh, dính diệt, bây giờ mình tu là mình rửa cái sinh đó thì ngọc nó lòi ra. Nam Tông không có nói vậy.

Trong Kinh, Đức Phật nói Tâm này vốn là trong sáng, trong sáng là sao? Có nghĩa là ngay cái lúc mà đầu đời mà mình đi tục sanh, cái Tâm đó không có phiền não, bởi nó là Tâm quả mà. Tâm này vốn là trong sáng, nhưng mà do phiền não xen kẽ vào mấy cái số 7 này, mình trở thành cái Tâm bất thiện. Còn Bắc Tông họ nói Tâm này là một viên ngọc rồi mình tu là mình rửa sạch viên ngọc đó. Chính vì cái chỗ mà họ hiểu lầm là Tâm này vốn là viên ngọc cho nên không cần tu, tu kiêu mà tinh tấn, mà chánh niệm là họ không quan trọng lắm bởi vì họ nghĩ niệm Phật là làm sạch cái này nè (viên ngọc bản tâm) nó khó lắm chứ không phải vậy. Cái Tâm này trong sáng là vậy nè. Trong sáng chỉ có nghĩa là không phiền não thôi mà ở đâu không phiền não? Chỉ là ở chỗ mấy cái Tâm quả. Bây giờ tôi hỏi mấy câu nè:

- Câu thứ nhất là cô có đồng ý với tôi là Tâm quả không? mà Tâm quả thì nó không có thiện ác. Đó là một.

- Thứ hai là Tâm tái tục, Tâm tục sinh này nè nó cũng là Tâm quả đúng không? nó được tạo từ cái này nè, may mà nói chuyện có giấy tờ làm chứng đó, Tâm quả là cái Tâm mình tạo ra từ Tâm nhân. Thì cái thiện ác nó nằm trong cái số 17 này nè, còn ngoài cái đó ra toàn là Tâm quả không. Tâm quả thì tạo ra từ thiện ác nên bản thân nó không còn thiện ác nữa, nghe kịp chưa? Như vậy thì Đức Phật nói Tâm này vốn trong sáng mình phải hiểu là vốn đây là gì? Vốn đây là đầu đời nó không có phiền não, nhưng mà vấn đề là đằng sau cái đầu đời đó vẫn tiếp tục là Tâm quả nữa, lâu lâu nó mới chen cái 17 vô một lần, mà trong 17 đó có 7 cái là thiện hay ác. Nhưng mà vấn đề mình nghe thiện hay ác mình ham chứ thật ra mình nghe thiện hay ác mình tưởng 50/50 chứ không có, đa phần 99% là ác không hà, kể cả người tu cũng là ác nhiều hơn thiện. Tâm ác là tâm bất thiện, chữ ác trong đạo bên

Nam Tông chữ ác có nghĩa là bất thiện chứ không phải đi lụi người ta, đi lấy...mà ác đây là Tâm bất thiện.

Thứ hai nữa là Phật tánh. Hồi nãy giờ tôi đang nói cái bản lai thanh tịnh đó là...cái bản lai đây là cái này nè, là Tâm tục sanh nè, Tâm hữu phần toàn Tâm quả nó không ác, không thiện, nên gọi là Tâm trong sáng, nhớ chỗ đó. Nhưng tôi nghĩ cô về mà cô không có nghe lại cái này là cô chết, ghi cái này không đủ phải nghe lại.

- Bây giờ qua tới Phật tánh. Bên Bắc Tông có rất nhiều người, tôi không có bài xích giáo lý Bắc Tông, tôi chỉ nói Phật tử Bắc Tông rất nhiều người hiểu lầm là mỗi người đều có khả năng thành Phật trong đây (trong tâm), không phải mà phải nghe câu chuyện này:

Là một cái ông cha, ông bố chết mới kêu ba đứa con, ông kêu thằng cả nói hồi đó ông nội có chôn vàng dưới đất, mà bố không nhớ miếng đất nào? Con là anh cả, bố giao con miếng đất đó, mà nhớ đừng cho tụi em nó biết, nó biết nó nói bộ thiên vị. Con ráng làm lụng siêng năng, con cuốc đất, con cày xới con moi có cái hũ trong đó, miếng đất của con. Xong rồi ông kêu thằng út, thằng giữa ông cũng nói y chang vậy đó. Trong ba anh em con là bố tin con nhất. Rồi ông kêu thằng út vô cũng nói y chang vậy đó, cái miếng đất mà bố cho con có cái hũ vàng của ông nội. Thế là ông chết tụi nó không có dám đi đâu hết, ăn rồi cứ cuốc riết, mà sợ mấy thằng kia nó nghi, cuốc đâu là trồng đó, cuốc đâu là trồng đó, suốt mấy chục năm vậy đó, mà nó làm vậy thì làm sao mà nó không giàu được? cứ là cuốc xong là trồng bầu bí, xong bầu bí vừa thu hoạch là trồng ớt, trồng cà, ớt cà đem lên là bầu bí xuống, nó làm tùm lum, nó xới ban hành miếng đất đó.

Thì 30 năm sau vào một ngày buổi chiều đó ông anh cả mới làm một cái tiệc rượu, ông mới mời hai thằng em tới, tóc bạc hết rồi. Ông nói anh xin lỗi hai em, hồi đó bố mất, bố có nói với anh vậy vậy đó, anh tin lời bố, anh làm thấy mẹ nội luôn bây giờ anh giàu quá trời giàu, mà tại sao anh xin lỗi, vì bao nhiêu năm qua vì tham cái hũ đó mà anh dẫu. Bây giờ anh mới ngộ ra. Nếu mà cái ngày đó mà đào ra cái hũ đó, mà anh bán cái hũ đó thì anh cũng không có ngon như bây giờ đâu. Nhưng vì cái hũ đó mà anh đã làm bao nhiêu chuyện trong 30 năm, bây giờ anh giàu hơn...bây giờ anh có tới 8 cái hũ đó lận. Thì thằng giữa nó cũng xin lỗi, bố nói em cũng y chang như anh, nên anh thấy em gặp anh em đâu có chào vì em lo cuốc đất. Thằng út cũng nói như vậy, thằng út nó nói tụi em chỉ qua nhà anh khi giỗ bố thôi, anh nhớ không? em chỉ qua nhà anh khi giỗ bố, bình thường anh rủ nhậu là không có em là em về lo cuốc đất. Thì ra là nó ứng vô cái câu của Việt Nam mình là: “ai ơi đừng bỏ ruộng hoang, bao nhiêu tấc đất tấc vàng bấy nhiêu”. Nói như vậy không có nghĩa là mình đi mình đào đất là có vàng, sai. “ai ơi đừng bỏ ruộng hoang, bao nhiêu tấc đất tấc vàng bấy nhiêu” có nghĩa là trên cái mảnh đất đó mà anh biết cày xới...thí dụ như có một ông nghiên cứu khoa học ông nói thế này: trong nước biển có vàng thì có một cái thằng dốt nó nói ông có lộn không? tôi chưa nghe nói nước biển có vàng. Thì thời gian sau ông đem cái phát hiện đó ông trình và ông được một cái giải thưởng là cái huy chương bằng vàng. Thì ông mới cầm đưa cho thằng đó coi mới nói: đây nè, trong nước biển có vàng vì chính tôi nghiên cứu nước biển có vàng là cách nói nghĩa bóng. Nhưng mà nói nghĩa đen thì trong nước biển có vàng thiệt cô biết không? các thành tố nhưng mà tại sao người ta không khai thác? tại vì cái số tiền mà bỏ ra để lấy vàng nó quá mắc, nó mắc hơn cái số vàng mà thu được.

Thì ở đây cũng vậy, ở đây là cái Phật tánh nó không phải là something inside có một cái gì đó nằm trong đây (trong tâm), không phải, nhưng mà đó chỉ là cái khả năng, cái khả năng nếu mà anh phát triển ba cái

- Tiền nghiệp.
- Khuynh hướng tâm lý.
- Môi trường sống.

Nếu mà anh biết thì cái chủng tử giác ngộ nó lớn dần, lớn dần. Còn anh không có thì anh là nhất xiển đề tức là người không có hy vọng đó, potentiel là mang tính tiềm tàng, tiềm lực, khả năng thôi, nó chỉ là khả năng thôi.

Thí dụ như bây giờ nói cái thằng đó sức khỏe mà thông minh, sức khỏe, thông minh, hiểu học thì mình thấy ba cái này lấy cái bằng bác sĩ đối với thằng này không có khó, nhưng bây giờ đề nó ra móc ruột kiểm cái bằng thì không có.

Thí dụ mình có con thông minh mình nói ai chứ nó mà tú tài là trong tay rồi đó, hiểu không? ai chứ cái thằng đó là bằng tú tài là trong tay, đâu đâu? Mọi thì không có ra, nhưng mà mình biết cái sức khỏe của nó...nhiều người bệnh quá học cũng không được. Sức khỏe, thông minh, và hiểu học thì mình biết nó có 3 cái này, thứ tư là nó có tiền nữa, là 4 cái này. Thì bốn cái này cộng lại là mình biết cái bằng đối với nó là hoàn toàn trong tay, hiểu không? nói vậy thôi chứ bây giờ kêu nó móc cái bằng ra bà cố tôi cũng không biết cái bằng nó nằm ở đâu nữa? vì nó chưa lấy bằng tú tài mà. Nhưng mà tôi biết 4 cái này nè: tiền nè, rồi thông minh, rồi sức khỏe, hiểu học, 4 cái này cộng lại thì tôi biết cái bằng tú tài nó lấy được chứ không khó.

Như vậy thì mình học Tâm pháp là gì? Học về Tâm pháp A Tỳ Đàm là ta có dịp nhận ra nhiều điều quan trọng cho nhận thức và hành trình tu tập của mình.

- Thông qua các diễn biến Tâm thức ta sẽ có dịp thấy rằng cái gọi là hèn phách, tâm linh, tinh thần của một chúng sinh thực ra chỉ là một dòng chảy ghép nối của thiện ác, buồn vui. Trong đó thiện ác là nhân và buồn vui là quả. Buồn khổ đời này là quả báo của bất thiện đời trước. Tâm xấu đời này là điều kiện cho buồn khổ đời sau. Với hạnh phúc và điều lành cũng cứ vậy mà hiểu.

Như vậy toàn bộ lộ trình Tâm thức chỉ là lộ trình của nhân quả, không có gì ngoài ra nữa. Ở đây không có ông A hay bà B như là những thực thể quan trọng ghê gớm mà ta vẫn lầm tưởng. Đó là Tánh vô ngã của Tâm thức.

- Học về các dòng chảy Tâm thức ta thấy không có thiện ác, buồn vui nào tồn tại quá một sát na. Nó cứ theo duyên mà vận hành đi tới. Đây chính là Tánh khổ của Tâm thức.

Người không học giáo lý họ chỉ hiểu khổ là cái gì liên hệ đến cái cảm giác khó chịu. Nhưng mà cái chữ Khổ trong giáo lý A Tỳ Đàm đó là sự thôi thúc không cưỡng lại được, thì đó gọi là khổ. Thấy như vậy mới đắc Thánh, chứ còn hiểu khổ là đau quá, khổ là buồn quá, giận quá, sợ quá. Cái khổ đó...thấy như vậy không có đắc Thánh được, không có nhàm chán sanh tử được, mà phải thấy cái khổ đây là cái sự bị thúc đẩy về phía trước, không cưỡng lại được. Đó, cái đó gọi là cái khổ, bằng chứng ở đâu có cái chữ đó? Chữ Dukkha, chữ này hay dữ lắm, cái chữ này là...quý vị là con của tôi, là vợ của tôi, là mẹ của tôi, tôi cũng phải phân tích chữ này, chữ này nó hay dữ lắm mà tôi chưa có dịp nói qua ai câu này.

Từ chữ “Dukkha” là khổ. Mà trong khi đó nó từ:

- Cái chữ “Du” nghĩa là khó, là xấu, là dở.

- Còn cái chữ “kkha” nó có nghĩa là chịu đựng hay là trụ lại.

Như vậy cộng lại “Dukkha” có nghĩa là cái mà nó bị đẩy về phía trước. Ngày xưa chưa gặp Phật thì người ta hiểu chữ khổ đây là cái nào làm cho thân tâm khó chịu. Nhưng mà đến thời Phật ra đời thì cái chữ khổ này Ngài định nghĩa khổ đây phải hiểu là cái gì đó tự nó không trụ lại được phải đẩy về phía trước [pali], thì cái khổ phải thấy như vậy nè mới đúng. Tại vì sao phải thấy như vậy, trong Kinh giải thích mình đọc mình mới thấy nổi da gà. Trong Kinh nói khi mà anh thấy cái khổ mà mà nó là cái gì bị đẩy về phía trước, có nghĩa là trong cái niềm vui đó anh vẫn thấy nó là khổ, nghe kíp không? trong cái sự sung sướng anh vẫn thấy...mấy lạnh nè, trời đang nực vô mấy lạnh nó mát đã quá. Nếu lúc đó mình học A Tỳ Đàm mình biết rằng cái cảm giác đó đang trôi đi, trôi đi, mình không có cưỡng lại được, thì trong cái hạnh phúc nó có cái khổ. Còn nếu mà mình hiểu khổ theo cái kiểu mà khó chịu đó, thì khi nào mình thấy đau, thấy khó chịu mình mới thấy nó là khổ. Khi mà anh không có thấy được khổ trong mọi lúc, mọi hoàn cảnh thì anh chưa có thể nào thấm thía được cái khổ của Tứ Đế hết, hiểu không? khi mà khơi khơi chưa gặp chuyện, mà lời nó ra thì người ta ngáp banh xác, cho nên cứ dạy nó đi, tới chỗ nào cần nhét vô, nhét vô. Nhớ ba loại khổ hôm qua không? ba cái hạ căn, thượng căn? Thì cái nghĩa này nè nó thuộc về hành khổ. Đi tới đâu... vì nên nhớ mình học không có thời gian, cho nên đi tới đâu, tôi nhét tới đó, chứ bây giờ muốn học bài bản phải không? là bỏ chồng bỏ con, bỏ nhà, bỏ cửa, bỏ sự nghiệp, bỏ hết, cạo đầu luôn, còn có nó... tôi thù mấy người gọi đầu lắm, gọi thì phải sảy mất thời gian lắm, chơi cho nó lảng luôn, ruồi đậu rớt, để cho thời gian trống. Tại sao người tu mặc đồ đơn giản không mặc đồ màu? Nó có lý do chứ không phải không, tôi ghét nhất là tu là phải đơn giản, đừng có nói như vậy, chỉ cần nói không có thời gian, hiểu không? chứ đừng có nói tu là phải ly dục, tu là phải giản dị cho nên tôi mới mặc đồ này, định nghĩa vậy nó lê thê lắm, là phải nói một câu thôi: là không có thời gian. Cô có biết rằng...cái này tôi nói cô nghe cô hết hồn nè, cái người mà chưa biết Phật pháp hoặc người biết lơ mơ tưởng

tham, sân, si là bất thiện là nhân sanh khổ đúng không? nhưng mà nếu tôi là hành giả thì tham sân, si là mất thời gian. Có nghĩa là bây giờ không có nó là mình tới thẳng niết bàn rồi đúng không? chính vì nó lê thê nó mất thời gian cho nên trong đời sống mình chỉ cần nhớ ba chữ “mất thời gian” đủ rồi, tôi nói pháp tôi nói hoài không biết cô còn nhớ cái chuyện nghệ thuật điêu khắc không? nếu nói một cách rồ ráo cái thiện ác nó là cái thừa, nó là cái mất thời gian, xong, chứ thay vì mình ngồi mình nói nó là nhân sanh khổ. Tôi nói lần nữa cái đó không có trật, cái đó trùng nhưng xin lỗi đó là cách nói dành cho người sơ cơ, còn bậc thượng thừa người ta không nói nhiều. Tất cả những cái gì ngoài ra chuyện tu hành, chỉ phán một chữ “không cần thiết”, hôn nhân không cần thiết, hưởng thụ không cần thiết, quần là áo lụa không cần thiết, tóc tai, giày mũ không cần thiết, chỉ một chữ “không cần thiết” thôi là xong.

Cho nên trong Kinh nói mấy cái bậc thượng căn, trung căn, hạ căn, còn mình thì thôi...con phải giữ giới, vì vô phải thu thúc lục căn, thân nghiệp, khẩu nghiệp đó là nhân sanh khổ. Khi mà còn phân biệt cái khổ, cái lạc là chưa khá, hiểu tôi nói không? con ráng làm lành con được vui, con đừng làm ác sẽ bị khổ, như vậy còn quá mất thời gian, và còn có khổ có vui là còn mất thời gian. Còn đấng này Đức Phật nói một câu mất thời gian, xong. Còn bạn tâm là còn mất thời gian nhưng nó kẹt cái thẳng cái đầu nó bu quá nên Ngài mới nói là làm lành đi con để được vui, đừng làm ác tránh bị khổ, nhưng mà tới phiên Ngài gặp dân thượng căn Ngài nói một phát một, mất thời gian, xong. Mà tôi không dám nhận tôi là thượng trí nhưng mà tôi gặp Phật tôi cũng khoái Ngài nói tôi vậy, hiểu không? bây giờ tôi bị mẹ chết buồn quá, vợ chết, bồ chết buồn quá, tôi chỉ gặp Ngài, nói: Bạch Thế Tôn con khổ quá, khổ quá, con chịu không nổi. Mất thời gian. Tôi thích nghe Ngài nói câu đó thôi, tôi nói thiệt, tôi thích nghe Phật nói câu đó. Tôi than với Ngài: thẳng con của con dạy không được Ngài ơi, con vợ con nó hư quá Ngài ơi, mẹ con mới mất Ngài ơi. Ngài chỉ nói mất thời gian, chánh niệm đi, xong. Tôi thích nói vậy. Chứ tôi không có cần giải thích...cái đó là dành cho cái người nào...nhưng mà tôi thì tôi...cái này không phải tôi thông minh nhưng tôi cũng làm biếng nên tôi khoái cái gì mà nó gọn thôi.

Giống như có hai cách la con: cách thứ nhất hai thằng nhóc vô méc nội nội nó đánh con, nội nội nó dượt đồ chơi của con. Rồi bắt đầu nội nói tại sao anh không nhường em. Tôi không thích cái đó mà tôi thích cách thứ hai hơn: làm bài tập chưa? Hiểu không? một phát một, thay vì tại sao mày đánh em, tại sao mày dượt đồ chơi của em, tại sao mày nhỏ mày hỗn với anh, không. Tôi khoái cách thứ hai hơn, tụi bây làm bài tập chưa? Chỉ cần nhắc tới bài tập là tụi nó quíu rồi, nếu đó là mấy đứa trẻ ngoan, hỏi làm bài tập chưa? Đẹp hết. Bởi vì một đứa con nít mà không có tập trung học hành là đứa đó là rác, tôi nói thẳng như vậy, chứ đừng có mà la rầy, hiểu không? còn cái chuyện la rầy giáo dục là một dịp khác, nhưng mà để dàn xếp một cuộc gây gổ theo tôi nhắc về cái cũ làm bài tập chưa? Xong. Khi mà nó nghe chữ bài tập thì tất cả đều là chuyện nhỏ hết.

Hoặc là bên Đại Hàn có một ông thiền sư ổng...người không biết tướng ông dốt, đệ tử đi theo thiền với ông, cứ mỗi lần nhà bếp, thiền đường nó gây hoài, mà lên méc ông, ông hỏi mấy giờ rồi? nó hay chỗ đó, mà lên...bà này lo nấu ăn, bà này dọn thiền đường, bà này lo sắp xếp nhân sự, cứ lên méc ổng. Ông hỏi mấy giờ rồi? nó báo 9:30. Trễ rồi, xuống đi. Bữa sau lên méc. Mấy giờ rồi? dạ 3:00 chiều, trễ rồi. Nó tức quá tức, có bữa nó gôm hết mấy đứa gây nó nắm tay nó tức quá mà nó lên nó hỏi. Tụi con xin hỏi một câu rồi Thầy đuổi tụi con cũng đi nữa. Tại sao tụi con lên méc 18 lần mà lần nào Thầy cũng hỏi giờ không rồi nói trễ là sao? Thầy nói: tụi bây sống được bao lâu nữa, cái cơ hội mà tụi bây có mặt ở trong cái thiền đường này còn bao lâu nữa? tụi bây còn sống được bao lâu nữa? cho nên 9:00 sáng là đã trễ rồi, 3:00 giờ chiều đã trễ rồi. Giờ nào cũng trễ hết. Cho nên thay vì ổng la thân này là vô thường, ổng chỉ hỏi một câu thôi. Ông chỉ hỏi giờ xong nói trễ rồi. Nó tức lắm, cuối cùng nó phải nắm tay nhau lên nó hỏi ổng, giờ nào cũng là trễ hết, mình không có thời giờ. Tôi rất là thích mấy cái đó.

Thì cái chữ khổ trong đạo Phật nghĩa sâu lắm. Khi Phật chưa ra đời hiểu nghĩa một. Nhưng mà khi Phật ra đời phải hiểu nghĩa hai. Bởi vậy cho nên có nhiều chuyện mà mình cứ tưởng mình học rồi, biết rồi, hiểu rồi. Nhưng thật ra kinh dị lắm.

Thí dụ như cái chữ Bát Chánh Đạo. Cái Bát Chánh Đạo có nhiều người hiểu lầm nặng lắm. Thí dụ như Chánh ngữ, có hiểu Chánh ngữ là gì không? Chánh ngữ là cái điều kiện tâm lý. Điều kiện tâm lý nào mà khiến anh chỉ nói lời lành không nói lời bậy thì cái điều kiện tâm lý ấy được gọi là Chánh

ngữ. Làm ơn bỏ dùm Chánh ngữ là nói lời chân chánh, Chánh nghiệp là hành động, toàn là điều kiện tâm lý. Điều kiện Tâm lý, Bốn chữ này thôi. Bát Chánh đạo là 4 chữ này thôi.

Cho nên nó mới có cái chuyện là trong một sát na Tâm mà có đủ Bát Chánh Đạo, có hiểu không? hoặc là khi mà con niệm Phật thì trong đó có đủ Bát Chánh Đạo mà nếu mà trong cái câu Nam Mô Bốn Sư, nếu mà trong câu đó mà mình hiểu Bát Chánh Đạo, mình hiểu Chánh ngữ là nói lời chân chánh là chết rồi. MỖI cái Chánh nó là điều kiện tâm lý thôi, toàn là Tâm hết. Bát Chánh Đạo là Tâm hết, còn khi mà nói lời chân chánh hoặc là lời thì đâu phải là Tâm, nghe hiểu không? cái đó không có đúng, nó là vấn đề tâm lý thôi.

Như vậy là sáng nay mình học về Tâm Pháp, hiểu chưa? Học về Tâm Pháp A Tì Đàm ta mới có dịp để thấy Tứ Diệu Đế và 12 Duyên khởi nằm ở đâu trong đời sống hằng ngày.

A. Tâm Tham trong 7 Javana chính là Tập đế tạo khổ đời sau. Bát Chánh Đạo trong 7 Javana chính là Đạo đế, tức con đường chấm dứt Tập đế. Tất cả các Tâm còn lại đều là Khổ đế do Tập Đế đời trước mà có. Javana có lúc là Tâm Thiện có lúc là bất thiện.

B. Tham, Si và Tà kiến trong 7 Javana chính là Vô minh, Phi phúc hành, ái, thủ và nghiệp hữu bất thiện trong 12 Duyên khởi.

- 25 Tâm sở thiện trong 7 Javana lúc làm thập thiện thì gọi là Phúc hành dục giới trong giáo lý Duyên khởi.

Trong Duyên khởi có Vô minh duyên Hành, nhớ Hành không? Hành này nó có nhiều Hành, bởi vì do Vô minh trong bốn Đế nó mới dẫn đến nghiệp thiện ác. Thì nghiệp thiện ác có 3 đó là:

Phúc hành.

Phi phúc hành.

Bất Động hành

- 25 trong 7 Javana của người đắc Thiên Sắc giới thì gọi là Phúc hành sắc giới trong giáo lý Duyên khởi.

- 25 trong 7 Javana của người đắc Thiên Vô sắc thì gọi là Bất Động hành trong giáo lý Duyên khởi. Ở đây mình thấy 7 Javana quyết định toàn bộ đúng không? Lộ Tâm mà giảng như vậy đúng ra...lúc đang giảng như vậy tôi muốn ngưng luôn...Cứ nhớ số 7 này là thiện hoặc là bất thiện đó là hiểu sơ cơ. Còn hiểu sâu nữa số 7 này nó là Đạo Đế hoặc là Tập đế. Nếu nó là bất thiện, nó là Tâm Tham nó là Tập Đế. Nếu nó là thiện của cái người tu Tứ Niệm Xứ thì nó là Đạo Đế.

Từ đây về sau cứ nói tới một cái niệm thiện ác là hiểu, cứ đọc như con nít vậy đó. Bây giờ tôi đọc thuộc lòng cho nghe nè: cứ mỗi tâm bất thiện...

Hồi này tôi có nói chữ đại khái thí dụ như là... nói như vậy là không chính xác, nếu mà học kỹ trong đó có một loại Tâm là Tâm Duy Tác vô nhân. Cái Tâm đó không phải là Tâm nhân, mà nó cũng là Tâm quả nhưng bây giờ đang học lấy cái nền mà móc chi ra cho nó mệt quá...

...nghe nè, cô nói với con cô, con đây là gia tài của ngoại để lại cho mẹ, bây giờ mẹ để lại cho con, nghe kịp không? cái thằng con nó nói mẹ nói con không đồng ý, phía sau nhà có miếng băng vệ sinh của ai liệng vô mẹ cũng nói của bà ngoại mẹ để lại cho con, hiểu không? băng vệ sinh đó không phải của bà ngoại, bà ngoại bà đâu có xài cái đó, mà thật ra của con lan, con cục hàng xóm nó liệng qua, chớ tha ai biết...nhưng lúc bà nó nè đây là miếng đất của ngoại để lại cho mẹ, bây giờ mẹ để lại cho con, rồi con cô không đồng ý nó nói trong đây có băng vệ sinh con chắc chắn không phải của ngoại rồi, mà cũng không phải của má, má cũng tắt lâu rồi, chắc là cái này của ai mà tại sao má kêu...thì thôi má nói đại khái miếng đất này của ngoại là được rồi mà trong đây nó có đầu tôm, xương tép, băng vệ sinh, gì đó... con hiểu thêm, con lượm vụn ra, con thích bỏ trong hộp con cất là chuyện của con.

Bây giờ tôi ôn lại, mỗi niệm Thiện ác có mặt tạo hai thứ quả đó là Quả Tục sinh và Quả Bình sinh.

- Quả tục sinh đó là cái Tâm đầu thai. Sau khi mà đầu thai rồi nó biến thành Tâm Bhavanga với mấy chức năng là xen kẽ...

- Quả bình sinh là gì? Là các cái Tâm mà nó có mặt để đón nhận 5 trần cảnh và mỗi một đời sống mà nó gồm là một chuỗi Tâm thức mà nó gồm nhiều chặng 17, 17,...17 khi không có 17 nào thì Bhavanga tiếp tục...tiên trình của nó. Đời sống thiện ác hay không là nó chỉ nằm ở con số 7 này thôi. Thì ngay số 7 này nó là Đạo đế, nó là Tập Đế, nằm ở số 7 này thôi. Tu hay không là tu ở chỗ này nè, còn toàn bộ còn lại là Quả.

Một cái Tâm thiện ác nó có mặt, nó sẽ tạo ra một cái Tâm đầu thai kiếp sau. Tâm đó khi nó có mặt để đưa mình vô cảnh giới thích hợp thì nó biến mất. Ngay lúc đó nó xuất hiện một loại Tâm tên là Bhavanga loại Tâm đó nó cũng có cùng gốc với cái Tâm Tục sanh. Nhưng mà cái Tâm kia không gọi là Tâm tục sanh vì Tâm kia nó đưa mình vào đời. Còn cái Tâm này làm cái chuyện mà xen kẽ cho nên mình gọi nó là Tâm Bhavanga.

Cho nên hồi nãy lúc tôi đọc cái đó là tôi đã nghĩ đến cái chuyện đó rồi, nhưng mà cái này là lớp sơ cơ thì lấy cái ý thôi, hiểu không? Có nghĩa là một nghiệp thiện ác được tạo ra thì nó sẽ cho ta Tâm đầu thai. Tâm đầu thai nó chỉ tồn tại trong một sát na thôi, nó mất. Sau đó nó có một loại Tâm tiếp theo, Tâm đó gọi là Bhavanga mà Tâm đó nó cùng một gốc với Tâm này.

Chưa đâu, chị mà nghe bên A Tỳ Đàm Việt Nam, mấy cuốn sách để vậy mới ghê nè, tục sanh bằng Tâm nào thì chết bằng Tâm đó còn ớn nữa. Cái câu đó rất là dễ hiểu lắm, họ tưởng là có một cái nó nằm đó, xài xong nhét túi để dành, đầu thai xong nhét túi ít bữa hồi chết móc ra xài, không phải. Cái câu đó phải hiểu như thế này: đầu thai bằng Tâm nào chết bằng tâm đó có nghĩa là chết bằng cái Tâm giống như vậy đó, nghe kịp không? hoặc nói cách khác cô đem tôi về Sài Gòn, cô đem tôi lên cái nhà ở Đà Lạt của cô, tôi cũng nấu nướng tôi ăn thời gian, tôi ăn cái mấy ngày...tôi gọi cô Phụng nhà hết đồ ăn rồi, cô hỏi vậy mấy ngày nay sư ăn cái gì? Cũng hái rau cải, cũng com gạo... thì bữa nay sư ăn lại cái đó đi, ăn lại cái cũ...chứ giờ tôi đâu có lên được. Ăn lại cái cũ có nghĩa là ăn lại cái giống cái cũ...ăn cái similar chứ không phải ăn cái the same.

Tôi nói cô vì A Tỳ Đàm nó quá chặt chẽ đi cho nên cái ngôn ngữ nó phải khít rịt. Nhưng mà trong lúc hướng dẫn đại khái như thế này là tôi đành phải chịu thôi. Khi mà vào sâu thì tôi mới sửa từ từ. Thí dụ hồi tôi ngồi tôi nhớ tại sao có cái hiểu lầm là 37 phẩm trợ đạo tại sao nó có cái đó? là tại vì mấy vị đó hiểu sai, mấy vị đọc bản tiếng Việt, nó có cái câu như thế này: Nay các Tỳ Kheo khi bốn Niệm Xứ được tu tập thì Thất Giác Chi cũng được tu tập, có hiểu câu đó không? Họ nghe họ tưởng Tứ Niệm Xứ là cái cây này, rồi Thất Giác chi là cái cây này thì khi cái cây này được tu tập thì cái này không phải. Phải nói thế này, khi con có hiểu với mẹ thì cũng có nghĩa là mẹ có một đứa con có hiểu, có hiểu cái đó không? Câu tiếng Việt Nam là: Nay các Tỳ Kheo khi bốn Niệm Xứ được tu tập thì Thất Giác Chi cũng được tu tập, khi Thất Giác Chi được tu tập thì Bát Chánh Đạo cũng được tu tập, có hiểu không? cái này chính là cái kia, đem chi pháp ra mới hiểu. bây giờ mình học A Tỳ Đàm mình mới hiểu, à cái Chánh niệm trong Bát Chánh Đạo cũng là Chánh niệm trong Ngũ Quyển. Mà Chánh niệm trong Ngũ Quyển cũng là Chánh niệm trong Thất Giác chi. Bữa nay cô mới hiểu 12 Duyên khởi không phải nó nằm hàng dọc như vậy mà nó nằm một núi, chỗ số 7 javana trong đó nó vừa là Vô minh, rồi Hành, rồi Ái, rồi Thủ nằm một núi ở đó...

[15/10/2025 - 01:24 - tuanctvn199]

19 - Nhân Quả

Đời sống tâm thức của chúng sanh nói gọn lại chỉ gồm có hai thứ thành tố là nhân và quả, cái gọi là dòng tâm thức bao gồm vô số sát na tâm tiếp nối nhau sanh rồi diệt mà ta có thể hình dung như dòng cát chảy xuống từ một đồng hồ cát. Cứ mỗi một sát na tâm tốt lành hay bất thiện ngay sau khi xuất hiện sẽ kín đáo tạo ra hai thứ hậu quả là một tâm đầu thai và năm tâm đón nhận cảnh vật chất. Ở một thời điểm tương lai nào đó bất định, ngay sau khi kết thúc một kiếp sống, tâm đầu thai ấy sẽ có mặt để đưa ta vào một cảnh giới tương ứng. Tâm tái tục hay tâm đầu thai ấy chỉ tồn tại trong một sát na tâm mà xét về thời gian vật lý thì khoảng 1 phần tỷ của giây (s) sau sát na đầu thai thì thứ tâm này sẽ trở thành tâm hộ kiếp (Bhavanga) tiếp nối nhau sinh diệt trong suốt kiếp sống với hai chức năng là xen kẽ giữa các dòng tâm thức khách quan bao gồm lúc mắt thấy tai nghe mũi ngửi lưỡi nếm. Mỗi khi một trong sáu căn làm việc, tiếp nhận ngoại cảnh thì dòng tâm thức diễn ra với sự hình thành của nhiều giai đoạn tâm lý. Mỗi giai đoạn như vậy bao gồm tới đa mươi bảy (17) sát na tâm và mỗi đợt mười bảy (17) sát na này được gọi là một tâm lộ (Citta Vīthi). Đây là những từ bắt buộc phải biết giống như chữ axit vậy đó hoặc là oxy bắt buộc phải biết, hydro, axit, oxy bắt buộc phải biết... Trong mỗi chấp tâm như vậy nói đại khái thì chỉ gồm hai thứ tâm nhân và tâm quả. Tâm quả là các tâm làm việc đón nhận ngoại trần rồi đánh giá phân loại. Sau giai đoạn đánh giá phân loại ấy thì một loại bảy sát na tâm nhân xuất hiện để cảm thụ trần cảnh vừa biết. Bảy sát na này có thể là tâm thiện hoặc tâm xấu. Có thể là tâm lành hoặc tâm xấu. Tùy thuộc vào các điều kiện: tiền nghiệp - khuynh hướng tâm lý và môi trường hiện tại mà một chúng sanh đón nhận trần cảnh bằng tâm lành

hay tâm xấu ở giai đoạn bầy sát na này. Hiểu không? chắc phải ghi luôn ghi không có hiểu đâu nhưng mà ghi xong rồi hiểu. Giờ nghe nè, nghe nè.

Cứ mỗi lần mình tạo một cái nghiệp một cái tâm một sát na tâm thiện ác nó xuất hiện á, phải không, thiện ác thì nó sẽ kín đáo tạo ra hai thứ hậu quả. Một là tâm đầu thai, hai là các thứ tâm làm việc đón nhận ngoại trần. Nghe kịp không nếu mà cái tâm mình là tâm thiện thì sẽ tạo ra tâm đầu thai về cõi vui về lạc cảnh, nếu mà tâm là tâm ác thì sẽ tạo tâm đầu thai về cõi đọa. Xong chưa, đó là một rồi, cái này gọi là quả tái sinh, còn cái này là quả bình sinh nè, hai cái, hiểu không, tức là mỗi cái tâm thiện ác khi mà nó xuất hiện nó sẽ kín đáo, tại sao gọi là kín đáo, bởi vì ngay lúc đó mình không biết nó nằm ở đâu, cái hậu quả mà nó sẽ gây ra đó. Ví dụ cô đang bực mình thì cái hậu quả đó của tâm bực mình đó giờ mình không biết nó nằm ở đâu nó giống như là cô trồng một cây mào vậ đó, lúc cô trồng cái hạt đó xuống thì mình biết là sau này ở đây sẽ có cây mào vậ nhưng mà hiện giờ cái hạt này chưa có nảy mầm thì tôi cũng chẳng biết tương lai cái cây nó nằm ở đâu. Nghe kịp không Hoặc như bữa hôm tôi dùng hai cái ví dụ là lửa mà nó nằm trong cái hộp quẹt, khi cái bánh xe bùi nhùi rời xăng rời viên đá lửa khi mấy này chưa họp mặt đủ, mỗi thứ nằm rời rạc nhau á thì mình không biết lửa nó nằm đâu mà khi hội đủ duyên thì nó sẽ có. Hoặc giống như tiếng đàn trong cây đàn tiếng đàn không nằm trên ngón tay, không nằm trên dây đàn không nằm trên thùng đàn không nằm đâu hết, nhưng mà khi kiến thức âm nhạc, lòng muốn chơi nhạc là hai thứ kiến thức và cái lòng muốn cộng với tác động lên ngón tay rồi ngón tay nó mới khiêu trên cái dây thì bốn cái này cộng lại nó mới ra âm thanh nghe kịp không. Ở đây cũng vậy khi mà một tâm thiện ác mà nó xuất hiện á thì bây giờ nói tâm thiện trước đi thì chuyện đầu tiên nó sẽ tạo ra cái quả tái sinh cho một kiếp nào đó xa gần là bất định tại sao lại có xa gần bất định là như vậy. Trong vòng luân hồi vô thủy nó dài lắm mà mình tạo rất nhiều nghiệp thiện và nghiệp ác có nhớ cái đó không cái này nhiều kiếp lắm thì khi tôi tạo nghiệp này lẽ ra nó sẽ trở quả ngay chỗ này nè, lẽ ra cái tâm thiện này sẽ đưa tôi đi đầu thai cõi lành lúc này nhưng mà nó có một điều là trước đây nè có vô số, vô số nghiệp khác nó cũng đến nó cũng chín mùi mà nó mạnh hơn nghiệp này nó mạnh hơn. tức là tôi ví dụ như này ... , năm 1975 mình tạo cái nghiệp trở quả năm 87 nhưng mà khổ nỗi năm 61, 67, 69 tôi cũng tạo quá trời nghiệp luôn thì cái năm 67 này nó cũng chín mùi vào năm 87 và năm 75 cũng có nghiệp sẽ chín mùi vào lúc này. Tôi ví dụ hai chữ nó thật ra có một tỷ lệ tại vì vô số mà thì đưa nào mạnh nhất nó sẽ lấn mấy đưa khác hiểu chưa cho nên một người kiếp này tu hành dữ dội tới hồi chết chưa chắc sanh thiên tại vì sao hiểu không vì sao vì thứ nhất kiếp này mình tu quá trời tu luôn nhưng mà tới lúc mình chết cái quả nó chưa đến cái lúc nó trở, nó giống như cây măng cụt cây ớt cây sầu riêng mỗi cây nó có một cái thời hạn để nó ra quả khác nhau hiểu không có những cái nghiệp mà gọi là nghiệp ngắn hạn như là cây ớt nhưng cũng có những loại nghiệp mà nó như là cây măng cụt cây sầu riêng nó mất rất nhiều thời gian để nó trở nghe kịp không cho nên mà khi năm 67 này lẽ ra lẽ ra là năm 75 tu qua trời tu luôn thì năm 67 tu được sanh thiên chứ gì, không nó xui chỗ cái là lúc khi đó năm 67 này nè nó trở quả mà quả bất thiện, tâm bất thiện cho nên tôi bị đọa, năm 75 tu tu quá trời tu luôn mà tới năm 87 tôi vẫn bị đọa là vì tôi phải trả cái nghiệp trước đó nữa nghe kịp không. Có hiểu không dạy a tỳ đàm đến cái mức như vậy ghi hình mà..., đi kiếm thầy bà đi giảng mà giảng rõ như vậy thì không có nữa, đó, cứ như vậy nè thì ngay chỗ này hễ đưa nào mạnh trong kinh nói thế này giống như một chuồng bò có nhiều con thì sáng sớm khi mình mở cái chuồng lên thì con nào nó đứng gần cửa nhất là con đó ra trước, nghe kịp không, một là mạnh một là con nào mạnh nhất, nó lấn ra đó là trường hợp một, trường hợp thứ hai là con nào gần cửa nhất, có đúng vậy không. Khi mình kéo cái cửa chuồng lên đó thì lúc mình tắt thở hước một cái thì có một trong hai cái lựa chọn một là nghiệp cận tử là con bò đứng gần chuồng nhất, nghiệp cận tử là gì trước khi mình chết mình có nghe kinh trước khi chết mình có niệm phật trước khi chết mình có ngời thiên hoặc trước khi chết mình có gây lộn với ai đó, hoặc có nhiều người họ bị đọa vì một cái lý do rất là vô duyên bực mình với người nuôi, mình đã không có muốn khách vô thăm mà nó cứ đi tám vô thăm má con hả vô thăm đi đi má con gần đi rồi cái đó có thiệt đó rất là ngu trong khi cái người sống mình ở với họ biết bao nhiêu lâu mình biết là họ muốn yên mà cứ giờ đó mà còn hồng được đi tám không biết dẫn má đi này nè chết không báo nó giận cả làng luôn trách hiểu không, đi biết chuyện đó phải không chết không báo nhưng mà tôi thích như vậy tại tui bị bệnh mà tới thăm họ giận lâu lắm có mấy ông thầy nữa. Tới hồi thầy xuống thầy thấy cái hình trên bàn thờ ông thầy

hết hồn hỏi má mắt rồi hả , dạ mắt rồi thầy hỏi sao mà tui em không cho biết tôi ưu tiên cho người chết chứ còn mà sợ đi tám buồn cậu út buồn bác ba buồn cuối cùng cái thằng mà nó đi đó nó đi đọa và bà má bà nói một câu mà tôi thấy đúng bà nói nó tới nó thăm không phải nó thương nó coi chết chưa còn không nữa nó tới nó coi nó may mắn không có bị như mình nói ra rất là tàn nhẫn nhưng mà tôi biết đó là sự thật . Tại vì tôi nhớ ở Việt Nam có một vị hòa thượng, vị đó là sơ tổ mình đó khi đó phật tử chur tăng tới thăm ngài đó ngài đang ở trong phòng rồi cái vị thị giả hoặc là ai ở ngoài đó vô báo có mấy sư với chur tăng tới hỏi đạo thì thấy cho vô còn nếu tới thăm thì hỏi ai thăm ai , ta đang ngon lành vậy mà nhào vô thăm à hỏi ai thăm ai về tu đi .Cái câu ai thăm ai câu đó hay lắm về tu đi chứ chỉ có vô hỏi đạo là ok tại vì ngài biết họ đang cần, còn chuyện vô thăm nó rất là vô duyên tại vị họ biết ngài ok mà bởi vì ngài bị bệnh hoặc hấp hối là tin đó nó đã lan truyền toàn vũ trụ rồi mà đằng này ngài đang ok mà ai cũng biết cái chuyện ngài đang ok. Tui nói về kalama tui sửa suy nghĩ người ta lắm bỏ cái chữ thăm thứ nhất nó không cần thiết thứ hai nữa mình là thông thường mất nhiều thời gian cho cái lịch sự, cả nể , mà thời gian mình không có nhiều mà các vị có gan các vị trừ thời gian cả nể, lịch sự nể, cả đời mình mất rất là nhiều thì có dịp tôi ngồi tôi phanh phui ra hết mấy cái đó mấy cái đó là mình phải bỏ không phải nói vậy là mình mất lịch sự nhưng mà mình hạn chế lịch sự không cần thiết chứ tôi chống cái vụ mất lịch sự mình gặp nhau không chào là bậy nhe tôi nói rõ nhe tôi chống cái vụ mất lịch sự thiếu văn hóa tôi chống nhưng mà tôi cũng chống luôn cái lịch sự không cần thiết nó mất rất nhiều thời gian ví dụ như là tôi đang bận dữ lắm mà nghe cô Phượng bên Việt Nam qua ở với ông Hùng mà không đi thăm thì bà nói cũng quen biết mà thôi kệ ráng xuống thăm mà cô biết khi tôi đi vậy tôi phải dần xếp rất là nhiều chuyện trên đây mà cô biết tôi đi xuống dưới nó xa lắm tôi phải ở ngủ với ông Hùng á là một đêm, mà xuống dưới mà ông Hùng ổng mời thì tôi ráng thêm một đêm nữa cái tôi cũng nể ổng chạy ra tôi mất tới là hai ngày hai đêm mà công việc trên đây nó lùm xùm trên đây. Thì cái đó là những cái thật sự không cần thiết cái đó tôi nói thiệt không cần thiết , thay vì xuống dưới gặp mặt tôi cầm cái phone hỏi thăm còn tôi có thương thì tôi gửi cho cái gì phở mai hay là ca cao sô cô la gì đó rồi thôi , cần thiết lắm có tiện thì xet còn không thì mà ngược lại người kia cũng phải hiểu mình nữa nó không có cần thiết .Cô tưởng tượng như hai chị này ở bên đây bay về ở bên Đà Lạt rồi cô ở Sài Gòn phải thu xếp cô chạy lên cô gặp lí do cô quen biết bên Thụy sĩ. Mà từ Sài Gòn cô phải lết lên Đà Lạt mà cơm đùm cháo nắm hì hà hì hục, lên để gặp mặt Hồng đó hả em chị Oanh đó hả trời tôi nản cái đó , tin tôi đi cái lịch sự nó mất rất nhiều thời gian rồi này giờ đang lạc đề đó, thì ngay cái lúc cận tử nè nó có hai một là con bò mạnh nhất, hai là con bò gần chuồng nhất nhớ nhe cái vụ này cho nên chuyện đầu tiên là tâm tái sinh trước tức là mỗi tâm thiện ác khi xuất hiện kín đáo tạo ra hai thứ hậu quả một là tâm tái sinh cho một kiếp nào đó, xong chưa , rồi sau khi mà mình đã vô cái cõi đó rồi tôi giả định đó là cõi người đi thì đừng có ghi nhe nè .Tôi giả định đó là cõi người thì sau cái sát na đầu thai, cái sát na đó gọi là sát na tái sinh, tôi chưa có dịp tôi nói với cô cái chữ tái sinh trong đạo Phật không hề có chữ tái cô biết không, tục sanh thì được tại vì bất cứ thứ gì trên đời này sau khi xuất hiện một lần xuất hiện nó sẽ biến mất vĩnh viễn mà tái nghĩa là gì có một cái cũ nó quay lại mới gọi là tái tiếng Mỹ là re-, tiếng Đức là reder ... thì cả hai tiếng này trong đạo Phật không có không có gì mà trở lại hết á, cho nên tái ở đây là có một cái gì đó nó đã đi rồi nó quay trở lại người ta gọi là tái ví dụ tái ngộ tái sinh hay là tái tục tái hôn, tái giá, tái tức là có cái gì nó quay trở lại thì trong ngôn ngữ thế gian thì chữ tái ok còn trong ngôn ngữ a tỳ đàm ky .Cho nên dịch là tâm tục sanh, tục ở đây nghĩa là tiếp nối , tục ở đây là tiếp nối chứ còn không có sử dụng chữ tái ở đây được, trong đạo Phật có nhưng cái đạo Phật không có chữ một, khổ quá đang nói theo a tỳ đàm á là không có số một bởi vì trên đời này không có cái gì mà nó tồn tại một hết. Tôi nói trong đời nhe, niết bàn mình không có nhắc tới, trên đời này không có gì là một hết không bao giờ có cái đó mình mượn nó để nói ngôn ngữ thì được trên ngôn ngữ giao tiếp á chứ trong thực tế không có gì là nó tồn tại một thứ hết á nó không có. Ví dụ như tâm thiện thì trong một cái sát na như vậy có vô số thành tố trong đó nào là các tâm sở rồi thói quen rồi ảnh hưởng tiền nghiệp ảnh hưởng môi trường cái tâm đó mới có mặt chứ không thể nào mà một cái tâm thiện nó xuất hiện một cái bùm gọi là tâm thiện là nó không có. Được gọi là tâm thì phải có tâm sở đi cùng. Hiểu chưa rồi như vậy thì sau cái giây phút tái sanh á , sau giây phút tái tục á , sau giây phút tục sanh á thì cái tâm đầu thai này nó trở thành một cái

tâm tên là Bhavanga. Tôi giả định nghe tôi nói vậy cho dễ hiểu cái tâm Bhavanga đó là một cái sợi dây màu xanh thì suốt cái đời sống của cô thôi màu đỏ đi tôi đang sai mực đỏ nguyên cái đời sống là mực đỏ thế này rồi cái khi nào mà mắt tôi thấy thì nó sẽ xuất hiện 17 cái sát na tâm ở đây để làm cái chuyện thấy nghe kịp không và tôi thấy bằng tâm thiện hay thấy bằng tâm bất thiện, sau khi tôi thấy cái đó tôi có tâm bất thiện, sau khi thấy cái đó tôi có tâm lành ví dụ vậy thì cái tâm thiện hay tâm bất thiện đó nó nằm trong con số 7 này thôi hà còn 10 cái kia vẫn là tâm quả được tạo ra từ đây nè. Các thứ tâm làm việc đón nhận ngoại trần nè nghe kịp không thì hết 17 này nó bắt đầu trở lại tâm Bhavanga tiếp tục nghe kịp không còn cái quãng này nó dài bao nhiêu thì bất định đó nó vậy đó hiểu chưa rồi không phải tùy mỗi người mà tùy thực tế tại ví dụ như tôi mới nhìn cái này xong cái rồi tôi nghe cái tiếng gì đó thì từ cái lúc tôi nhìn qua đến lúc nghe thì nó bất định có lúc thì nó chỉ cách nhau 1 giây có lúc cách nhau hai phút, ví dụ vậy, nghe kịp không, bất định là vậy chứ không phải tùy người, tùy thực tế, rồi cái này nó bắt đầu nó kéo dài ví dụ cái này nó kéo dài là một giây cái đoạn này kéo dài tới 7 giây lận, 7 giây cái bắt đầu nó qua tới số 17 cái này tôi nói tượng trưng thôi chứ có nhiều trường hợp nó không tới 17, cái bắt đầu nó qua tới đây, nó qua tới đây cái đoạn này ngắn nè cái này là 1 giây còn cái này chỉ là 1/10 giây thôi cái đoạn này nè xong rồi cái nó qua 17 tiếp hiểu không, thì trong mỗi cái 17 này nè nó có 7 cái là thiện hay ác thì như vậy trong một cái dòng tâm thức mình cô thấy hồi nãy giờ cô thấy không nó vô số tâm quả mấy cái màu đỏ là tâm quả hết, tâm Bhavanga mà tâm Bhavanga nè, tâm Bhavanga chính là tâm tái sinh mà sau giây phút tái sinh đó nó trở thành ra là Bhavanga nghe kịp không sau giây phút tái sinh đó nó trở thành ra là Bhavanga và nó cứ có mặt hoài gọi là hộ kiếp mà bởi vì không có nó mình là người chết, mà không phải người chết mà là người không có tâm không có nó thì 17 này dựa vào đâu mà nó có mặt nó giống như một đoàn tàu nó gồm nhiều toa thì bây giờ là đầu tàu đúng không ta này là cái đuôi cái này chở hàng, cái này chở khách, cái này là chở cái gì đó chở thực phẩm, rồi thì bây giờ nếu mà không có cái này này này thì toa khách nó có một mình có hiểu cái này không bởi vì nếu chỉ có một toa này vậy toa xe lửa mà nó không có đầu làm sao nó chạy trời nghe kịp không rồi chỉ có khúc này không cũng vậy rồi cuối cùng đoàn tàu phải có nguyên cái này, thì cái chiều dài này nè nó chính là chiếc xe lửa nó có cái lườn á thì cái lườn đó được gọi là hữu phần thì y cứ trên đó đó nếu nói vậy cũng chưa chính xác nữa ví dụ chưa chính xác tức là cái sự kết nối giữa toa này với toa kia chính là tâm hữu phần cái chỗ nó móc vô nè cái đó chính là tâm hữu phần, nó phải móc nhau đó thì bây giờ nè không được cho nên á là nó phải móc 10 cái 17 này nè nó móc xong cái đi đoạn cái nó móc cái 17 nó móc hoài nguyên cái đời sống mình cứ 17, 17 hoài vậy đó mà trong 17 đó chỉ có 7 cái là thiện hay ác mà tại sao trong tâm của thằng Tèo cái số 7 này thiện nhiều hơn thằng Tí hồi nãy nói rồi nãy nói rồi tại vì cái thằng Tèo là phật tử nó gặp ông sư đi bác hoan hi cô gặp này cô thương lắm co gặp inlê đi với phật tử á cô đi ngồi trên xuống này rồi xuống kia mà đi ngang mấy cái tháp mà tôi đi bên này mà tôi thấy rồi nó chạy tiếp hồi đầu tôi không biết nó lạy ai, à nó lạy cái tháp Miến Điện á hả ngộ lắm nghe hiểu không trong khi cái dân khác thì không được vậy mình nè mình nè chứ ai mình vô mình gặp sayado hay gì thì mình còn này nọ vừa quay lưng đi cái là mình te te chứ mình đâu nhớ gì nữa còn không có họ đi trong chùa gặp sư gặp ngài họ cung kính họ bước ra là họ nhìn chung quanh toàn là tháp với phật không hà họ cung kính lắm người Thái người miến họ ra khỏi chùa chứ họ còn ở trong chùa là thấy họ khép nép dữ lắm

Tại vì ngoài sư sai ra là còn tượng nè còn tháp nè rồi còn tùm lum hết á cho nên họ cung kính lắm 6 trần của họ họ mà ở trong chùa đó toàn là cảnh thiện không cảnh cho tâm thiện còn người khác á thì 6 trần trong chùa chưa chắc. Ví dụ thấy nó dơ là thấy tâm sân rồi tôi vô Miến Điện tôi gặp bà trầu á bà trầu là tôi góm vô tôi gặp rác là tôi góm nhưng người Miến Điện họ không có như vậy, họ vô cái bã trầu với rác họ không quan tâm họ quan tâm tới tượng Phật quan tâm đến cái tháp quan tâm đến mấy ông sư thôi hà, họ thấy chứ họ đui đầu không thấy nhưng mà nó vô đối với nó quan trọng cái khác cho nên dòng tâm thức của mình là một chuỗi nó toàn hầu hết phải nói chữ hầu hết hầu hết là tâm quả bây giờ mới thấy cho nên trong kinh đức Phật mới nói với các vị Tỷ kheo tâm này vốn là thanh tịnh nhiều người hiểu lầm ở chỗ vốn là thanh tịnh hiểu lầm ngay chỗ này nè họ tưởng nó là bằng ngọc cho nên nhiều vị tôi nói thẳng luôn Bắc Tông họ diễn dịch tâm mình là một viên ngọc rồi do phiền não nó bao dính sinh dính đất bây giờ mình tu là mình rửa cái sinh đó là cái ngọc nó lòi ra bên Nam tông không có nói vậy sẵn tôi nói luôn cái vụ này nữa một là Phật tánh hai

là cái bản lai thanh tịnh đúng rồi phải nói luôn cái vụ này không thôi quên rồi nghe. Thì trong kinh nói baphaxara trong tiếng Phạn tâm này vốn là trong sáng là trong sáng là sao có nghĩa là ngay cái lúc đầu đời mà mình tục sanh đó cái tâm đó không có phiền não bởi nó là tâm quả mà tâm nà vốn nó trong sáng nhưng mà do phiền não xen kẽ vào mấy cái số 7 này nè mình trở thành tâm thiện, bất thiện

Hiểu chưa còn Bắc Tông thì nói tâm mình là viên ngọc thì mình tu là mình rửa sạch viên ngọc đó chính vì cái chỗ mà họ hiểu lầm đó tâm mình vốn là viên ngọc đó cho nên không cần tu, tu kiểu tinh tấn mà chánh niệm là họ không quan trọng lắm bởi vì họ nghĩ niệm phật là đã làm sạch cái này rồi nó khó lắm nó không phải như vậy, cái tâm này cái chữ trong sáng có nghĩa là vậy nè, trong sáng này chắc phải ghi.

Trong sáng chỉ có nghĩa là không phiền não thôi mà ở đâu không phiền não là chỉ có ở tâm quả thôi giờ tôi hỏi cô câu nè câu thứ nhất cô có đồng ý với tôi hầu hết là tâm quả không? hiểu chưa mà tâm quả nó không có thiện ác đó là một, thứ hai nữa tâm tái tục tâm tục sinh này nè nó cũng là tâm quả đúng không nó được tạo ra từ đây nè may là nó chỉ có giây tờ làm chứng đó đây nè tâm quả là tâm được tạo ra từ tâm nhân tâm nhân là tâm gì nãy ghi rồi nãy ghi rồi mà nãy tâm nhân có ghi rồi nè cô dò lại coi tâm nhân là tâm gì tui ghi tui đọc bài tui nhớ mà trên đó kia tâm nhân thiện ác nó nằm trong số 17 này nè còn ngoài cái đó ra mấy cái màu đỏ này nè mấy cái màu đỏ toàn là tâm quả không mà quả được tạo ra từ thiện ác cho nên bản thân nó không còn thiện ác nữa nghe kịp chưa rồi thì như vậy đức Phật ngài nói tâm này vốn trong sáng thì mình phải hiểu vốn đây là gì vốn đầu đời nó không có phiền não nhưng mà vấn đề là đằng sau cái đầu đời đó đó vẫn tiếp tục là tâm quả nữa lâu lâu nó mới chen cái 17 vô một lần mà trong 17 đó nó có 7 cái là thiện hay ác xong chưa nhưng mà vấn đề đó thiện hay ác mình nghe mình ham chứ thật ra đó thiện hay ác mình tưởng 50 /50 chứ không có đa phần 99 % là ác không hà kể cả người tu cũng là ác nhiều hơn thiện có biết không.

Dòm nữa, tâm ác là tâm bất thiện đó cái chữ ác trong đạo Nam tông đó chữ ác nó có nghĩa là bất thiện chứ không phải ác là đi lụy người ta đi lấy chi đâu không phải mà cái ác đây là tâm bất thiện đó rồi, thứ hai nữa là cái phật tánh nãy giờ tôi đang nói cái bản lai thanh tịnh đó bản lai là cái này nè tâm tục sanh tâm hữu phần tâm quả không có ác, không thiện, trong đó gọi là tâm trong sáng. Ghi cái này không đủ phải nghe lại. Rồi qua tới Phật tánh bên Bắc tông rất nhiều người tôi không bài xích giáo lý, phật tử bắc tông tôi chỉ nói rất nhiều người hiểu lầm là mỗi người đều có cái khả năng thành Phật trong đây nè. Không phải mà phải nghe câu chuyện này là một ông cha đó ,ông bố chết ông mới kêu ba đứa con tới , rồi ông thằng cả tới mới nói nói với nó ngày xưa ông nội có chôn vàng ở miếng đất mà bố không nhớ miếng đất nào con là anh cả bố muốn giao cho con miếng đó nhớ đừng cho tụi em con nó biết bởi nó biết nó nói bố thiên vị con ráng làm lụng siêng năng con cuốc đất con cày xới lên miếng đất của con á, rồi ông kêu cái thằng giữa vô ông cũng nói y chang vậy đó trong ba anh em con là bố tin con nhất rồi ông kêu thằng út vô ông cũng nói y chang vậy đó cái miếng đất bố cho con đó là có cái hủ vàng của ông nội trong đó thế là ông chết rồi tụi nó không có dám đi đâu hết á cứ ăn rồi cuốc sợ mấy thằng kia nó nghi cuốc đâu trông đó suốt mấy chục năm vậy đó mà nó làm vậy làm sao nó không giàu được cứ là cuốc xong rồi trông bầu bí xong rồi tới vụ thu hoạch là trông ớt trông cà , ớt cả đem lên rồi là bầu bí suốt nó xới ta nói banh chành hết , 30 năm sau vào một buổi chiều đó anh cả mới làm cái tiệc rượu ông mới mời hai cái thằng em tới tọc bực hết rồi ông mới nói anh xin lỗi hai em hỏi đó bố mất bố có nói anh vậy vậy đó anh tin lời bố anh làm thấy mẹ nội luôn giờ anh mới thấy anh giàu quá trời giàu mà tại sao anh xin lỗi tại bao nhiêu năm qua vì tham cái hủ đó mà anh giấu bây giờ anh mới ngộ ra nếu mà anh ngày đó mà anh có đào được cái hủ đó thì anh bán anh cũng không có ngon được như bây giờ đâu , mà vì cái hủ đó mà anh đã làm bao nhiêu chuyện trong ba mươi năm bây giờ anh giàu hơn anh có tới tám cái hủ này lận thì thằng giữa nó cũng xin lỗi nó nói bố nói em y chang vậy thằng út cũng nói y vậy tụi em chỉ qua nhà anh giỡn bố thôi bình thường anh rù nhậu là không có em là em lo về em lo cuốc đất thì ra nó mới ứng với câu của Việt nam mình là ai ơi đừng bỏ ruộng hoang bao nhiêu tác đất tát vàng bấy nhiêu, nói như vậy không phải là có nghĩa là mình đi mình đào đất là có vàng sai ai ơi đừng bỏ ruộng hoang bao nhiêu tác đất tát vàng bấy nhiêu tức là trên mảnh đất đó mà anh gọi là anh biết cày xới đó, ví dụ có một ông nghiên cứu khoa học nói là trong nước biển có vàng thì có một thằng dốt nó nói ông có lộn không tôi chưa bao giờ nghe nói nước biển có vàng thì thời gian sau ông đem cái

phát hiện của ông chuyện đó đó ông trình ông được cái giải thưởng là một cái huy chương bằng vàng thì ông mới đưa thằng đó coi nè trong nước biển có vàng bởi vì chính tôi nghiên cứu thì trong nước biển có vàng đó là một cách nói nghĩa bóng nhưng mà nói theo nghĩa đen á thì trong nước biển có vàng thật nhưng mà cô biết cái đó không thành tố trong đó có nhưng mà có điều tại sao người ta không khai thác là bởi vì cái số tiền mà bỏ ra để lấy vàng nó quá mắc mắc hơn cả cái số vàng thu được đó thì ở đây cũng vậy ở đây đó là phật tánh ở đây đó không phải là something inside tức là không phải có cái gì ở trong đây nó không phải nhưng mà cái khả năng anh phát triển ba cái tiền nghiệp khuyh hướng tâm lý và môi trường sống nếu mình biết á thì cái chúng tử giác ngộ nó lớn dần lớn dần, còn nếu anh không có thì nhất xiển đề, nhất xiển đề là gì, nhất xiển đề là cái người không có hy vọng đó, tiềm tàng, tiềm lực khả năng thôi nó chỉ là khả năng thôi ví dụ như bây giờ nói là cái thằng đó là sức khỏe mà thông minh thích sức khỏe thông minh hiểu học, thì ba cái này cái bằng bác sĩ đối với thằng này không có khó nhưng mà đề nó ra móc ruột kiếm cái bằng đó thì không có ví dụ như mình có con thông minh mình có ai chứ nó cái thằng đó là có cái bằng tú tài trong tay nó, moi thì không có ra nhưng mình biết sức khỏe thông minh và hiểu học ba cái này thứ 4 là có tiền nữa thì 4 cái này cộng lại thì đối với nó cái bằng này là trong tay thì nói vậy thôi chứ giờ kêu móc cái bằng đó ra thì bà cố tôi không biết cái bằng đó nằm đâu nữa bởi nó chưa có lấy bằng tú tài mà nhưng mà tôi biết là bốn cái này nè tiền, thông minh nè, rồi sức khỏe nè hiểu học bốn cái này cộng lại thì tôi biết cái bằng tú tài nó lấy được chứ không có khó xong chưa rồi như vậy mình học tâm pháp là gì mình học tâm pháp để mình học về tâm pháp a tỳ đàm là ta có dịp nhận ra nhiều điều quan trọng cho nhận thức và hành trình tu tập của mình gạch đầu dòng gạch đầu dòng nhe.

- Thông qua các diễn biến tâm thức ta sẽ có dịp thấy rằng cái gọi là hôn phách tâm linh tinh thần của một chúng sanh thật ra chỉ là một dòng chảy ghép nối của thiện ác buồn vui xong chưa. Trong đó thiện ác là nhân, buồn vui là quả, xong chưa. Chấm buồn khổ đời này là quả báo của bất thiện đời trước chấm. Tâm xấu đời này là điều kiện cho buồn khổ đời sau chấm. Với hạnh phúc và điều lành cũng cứ vậy mà hiểu là sao ta hiểu sao? tức là bây giờ hiểu không cũng là như vậy chấm. Như vậy toàn bộ lộ trình của tâm thức chỉ là lộ trình của nhân quả, không có gì ngoài ra nữa. Ở đây không có ông A hay bà B như là những thực thể quan trọng ghê gớm mà ta vẫn lầm tưởng. Đó là tánh vô ngã của tâm thức rồi cái số 2 gạch đầu dòng số 2.

- Học về các dòng chảy tâm thức ta thấy không thiện ác buồn vui nào tồn tại quá một sát na, nó cứ theo duyên mà vận hành đi tới, xong chưa. Đây chính là tánh khổ của tâm thức người không học giáo lý họ chỉ hiểu khổ nghĩa là cái gì liên quan tới cảm giác khó chịu nhưng mà khổ trong giáo lý a tỳ đàm đó thì đó là cái sự thôi thúc không cưỡng lại được thì đó là khổ yeah, thấy như vậy đó mới là đặc Thánh chứ mà còn hiểu khổ là ây da đau quá khổ là buồn quá giận quá sợ quá thì cái khổ đó thấy như vậy không có đặc Thánh được không có nhằm chán sanh tử được mà phải thấy cái khổ ở đây đó là cái sự bị thúc đẩy về phía trước mà không cưỡng lại được đó thì cái đó khổ đó gọi là khổ bằng chứng, thì ở đâu có cái chữ đó cái chữ dukka nè, cái chữ đó hay dữ lắm nè cái chữ đó quý vị là con của tui là vợ của tôi là mẹ của tôi tôi cũng phải phân tích cái chữ này bởi nó hay dữ lắm và tôi chưa có dịp nói qua ai cái câu này từ chữ dukka là khổ xong chưa rồi mà trong khi đó nó từ cái chữ “duk” chữ “duk” có nghĩa là khó là xấu là dở còn cái chữ “kha” đó nó có nghĩa là chịu đựng hay là trụ lại có hiểu không như vậy cộng lại dukka ở đây có nghĩa là cái bị đẩy về phía trước ngày xưa khi chưa gặp Phật thì chữ khổ ở đây người ta hiểu là cái gì làm cho thân tâm khó chịu nhưng mà đến khi thời Phật ra đời thì Ngài định nghĩa cái chữ khổ đây là cái gì đó là tự nó không có trụ lại được nó bị đẩy về phía trước tiếng Pali gọi là “pi lá ná” Pilana là noun còn cái verb là “Pi lê tí” là bị đẩy về phía trước, thì cái khổ phải thấy như vậy nè mới đúng. Tại vì sao phải thấy như vậy trong kinh giải thích mình đọc mình mới thấy nổi da gà trong kinh nói anh thấy cái khổ là cái gì bị đẩy về phía trước á trong cái niềm vui anh vẫn thấy nó là khổ nghe kíp không trong cái sự sung sướng anh vẫn thấy máy lạnh nè trời đang nực mà vô máy lạnh đã quá mà mình có học a tỳ đàm mình biết cái cảm giác đó đang trôi đi trôi đi mình không có cưỡng lại được hiểu không bởi vì trong cái hạnh phúc vẫn có cái khổ, còn nếu khổ mình hiểu theo cái nghĩa khó chịu á thì khi nào bị đau bị khó chịu mình mới nói là khổ mà khi mà anh không thấy được khổ trong mọi lúc mọi hoàn cảnh á là anh chưa có thể thâm thía được cái khổ của Tứ Đế á, hiểu không. Rồi, đó nhưng mà nó kẹt vậy không

được khơi khơi chưa gặp chuyện mà lời nó ra đó thì người ta ngáp banh xác cho nên cứ dạy đó đi rồi cứ gặp chỗ cần nhét vô nhét vô nghe kíp không nhớ ba loại khổ hôm qua không tức là cái khổ khổ ba cái hạ căn thượng căn gì đó rồi thì cái nghĩa này nè nó thuộc về hành khổ Yeah nó lạnh không nhưng mà cổ kêu định nghĩa trước không, tại vì đi tới đâu thì mình mới dẹt vì nó không có thời gian cho nên là đi tới đâu tôi nhét tới đó chứ bây giờ muốn học bài bản phải không là bỏ chồng bỏ con nhe, đây mai một về đồn nói ông kêu tôi bỏ chồng thấy bà nội nữa, bỏ nhà bỏ cửa bỏ sự nghiệp bỏ hết cao đầu luôn chứ còn có nó là gọi tót tôi thù mấy người gọi tót tại sao bởi vì gọi là phải sảy mất thời gian lắm chơi cho nó lảng luôn ruồi đậu nó rớt để cho thời gian trống nó tại sao tu người ta mặc đồ đơn giản không mặc đồ màu nó có lí do chứ không phải không tôi ghét nhất là tu là phải đơn giản đừng có nói như vậy chỉ không có thời gian hiểu không chứ còn đừng có nói mà tu là phải ly dục tu là phải giản dị cho nên tôi mới mặc đồ này. Định nghĩa như vậy nó lê thê lắm là phải nói một câu thôi không có thời gian. Cô có biết rằng cái người cái này tôi nói cô nghe cô hết hồn nè cái người mà chưa biết Phật pháp hoặc thứ chưa biết như con thú rồi giờ tôi nói người biết lơ mơ nè, người biết lơ mơ á tưởng tham sân si là bất thiện là nhân sanh khổ hiểu không nhưng mà nếu mà tu là hành giả tham sân si là mất thời gian yeah, tham sân si là mất thời gian có nghĩa là bây giờ thay vì không có nó là mình tới thẳng niết bàn rồi phải không mà chính nó lê thê nên đời sống mình nhớ ba chữ thôi mất thời gian đủ rồi tôi nói pháp tôi nói hoài mà mấy cô còn nhớ cái chuyện mà nghệ thuật điêu khắc không đó, nói một cách rất ráo cái thiện ác là cái thừa mất thời gian xong chứ thay vì mình ngồi mình nói ơ nó là nhân sanh khổ tôi nói lần nữa cái đó không có trật cái đó trùng nhưng mà xin lỗi nghe cách nói đó là giành cho người sơ cơ còn bậc thượng thừa đó người ta không có nói nhiều, tất cả những cái gì ngoài ra chuyện tu hành họ chỉ phán một chữ một không cần thiết, hôn nhân không cần thiết hưởng thụ không cần thiết quần là áo lụa không cần thiết tóc tai giày mũ không cần thiết đó chỉ một chữ không cần thiết thôi là xong cho nên có nhiều người mà trong kinh có nói bậc thượng căn trung căn hạ căn còn mà mà mình á là thôi mà con phải giữ giới vô sẽ thu thúc lục căn thân nghiệp khẩu nghiệp đó là nhân sanh khổ khi mà còn phân biệt cái khổ cái lạc đó là chưa khá hiểu tôi nói không con ráng con làm lành đi con sẽ được vui con làm ác thì con sẽ bị khổ như vậy còn quá mất thời gian và còn có khổ có vui là còn mất thời gian thì đức Phật nói một câu mất thời gian xong, còn bận tâm hay là mất thời gian mà kẹt thằng kia cái đầu nó bư quá cho nên ngài mới nói là làm lành đi con để được vui đừng làm ác tránh khổ nhưng tới phiên ngài gặp dân thượng căn thì ngài nói một phát một mất thời gian xong mà học tui không dám nhận tôi là thượng trí nhưng mà tôi gặp Phật á tôi cũng khoái ngài nói như vậy hiểu không bây giờ tui bị mẹ chết buồn quá vợ chết bỏ chết buồn quá tôi chỉ gặp ngài bạch thể tôn con khổ quá con chịu không nổi mất thời gian tôi thích nghe ngài nói câu đó lắm tôi nói thiệt tôi thích nghe Phật nói câu đó tôi than với ngài đó thằng con con nó dạy không được ngài ơi vợ con nó hư quá ngài ơi mẹ con mới mất ngài ơi ngài chỉ nói mất thời gian chánh niệm đi xong. Tôi thích nói vậy đó thương yêu sinh ra lo sợ thì cái đó là giành cho người nào nhưng mà tôi thì tôi vẫn đề mình không phải là người thông minh nhưng lười biếng nên tôi khoái cái gì mà nó gọn thôi giống như có hai cách la con cách thứ nhất hai thằng nhóc vô méc nội nó đánh con nó giật đồ chơi con nội cái tại sao anh không nhường em tôi không thích cách đó mà tôi thích cách thứ hai hơn làm bài tập chưa hiểu không một phát một tại sao mà đánh em tại sao mà giật đồ chơi của em tại sao mà nhỏ mà hỗn với anh không tôi khoái cách thứ hai hơn tui bây giờ làm bài tập chưa chỉ cần nhắc đến bài tập là nó quíu rồi nếu đó là mấy đứa trẻ ngoan nó hỏi làm bài tập chưa đẹp hết bởi vì một đứa con nít mà không có tập trung học hành là nó đứa đó là rác tôi nói thẳng như vậy chứ đừng có mà la rầy nó hiểu không thì cái chuyện la rầy giáo dục là một chuyện còn chuyện khác nhưng mà để dàn xếp một cuộc gây gổ theo tôi là nhắc kể lại chuyện cũ làm bài tập chưa xong khi mà nó nghe nhắc đến chữ bài tập thì nó thấy tất cả đều là chuyện nhỏ hết hoặc là bên đại Hàn có một cái ông thiền sư ông nói người không biết tưởng ông dốt là đệ tử đi theo á thì cứ mỗi lần nhà bếp thiền đường nó gây hoài lên méc ông cái ông nói mấy giờ rồi nó hay chỗ đó bà lên bà nấu ăn bà lo dọn thiền đường bà lo sắp xếp nhân sự mà gây nữ mà gây cái mò lên méc ông cái mấy giờ rồi thì dĩ nhiên nó phải báo cho thằng chả chín giờ ruồi trẻ rồi xuống đi bữa sau lên méc ông cũng hỏi mấy giờ rồi, dạ ba giờ chiều trẻ rồi nó tức quá tức có bữa nó gom hết mấy đứa gây đó nó nắm tay nhau nó tức quá mà nó nắm tay nhau nó hỏi tui con xin hỏi một câu rồi thầy đuổi tui con cũng đi nữa . Tại sao tui con lên méc 18 lần mà lần nào thầy cũng hỏi giờ không

mà thấy nói trẻ là sao . tại bây sống được bao lâu nữa cái cơ hội mà tại bây có mặt ở trong cái thiên đường này còn bao lâu nữa hả, tại bây còn sống được bao lâu nữa nên 9 giờ sáng là trẻ rồi ba giờ chiều đã trẻ rồi giờ nào cũng trẻ hết cho nên thay vì ông la là thân này vô thường tinh tấn tu học ông chỉ nói một câu hỏi giờ ông nói trẻ rồi tức giữ lăm mà cuối cùng nó phải nắm tay nhau lên để nó hỏi ông thì ông nói giờ nào cũng là trẻ hết mình không có thời giờ để làm chuyện đó tôi rất là thích mấy cái đó thì cái chữ khổ trong đạo Phật nghĩa nó sâu lắm , khi Phật chưa ra đời người ta hiểu nghĩa một nhưng mà khi Phật ra đời người ta hiểu nghĩa hai bởi cho nên có nhiều chuyện mình tưởng mình học rồi biết rồi hiểu ồi nhưng mà thật ra đó kinh dị lắm ví dụ như cái chữ bát chánh đạo đó cái bát chánh đạo nhiều người hiểu lầm nặng lắm ví dụ như chánh ngữ cô hiểu nghĩa chánh ngữ là gì không thấy chưa đó, chánh ngữ là điều kiện tâm lý nào mà khiến anh chỉ nói lời lành không nói lời bậy thì đó là chánh ngữ yeah, làm ơn bỏ giùm chánh ngữ là nói lời chân chánh chánh nghiệp là hành động toàn lời điều kiện tâm lý bốn chữ này thôi cho nên mới có chuyển sát na tâm mà có đủ bát chánh đạo có hiểu không hoặc là khi con niệm Phật thì trong lúc đó đủ bát chánh đạo mà nếu trong câu đó mà nam mô bốn sư mình hiểu bát chánh đạo mình hiểu chánh ngữ là nói lời chân chánh là chết rồi nó là điều kiện tâm lý để coi cách đây hai ngày tôi có đọc được bản Pali lúc đó chị Hồng cũng có ở đó hôm qua phải không ta đứng rồi hôm qua hôm qua chứ chỉ đi về chỉ nói đây la kinh nói nó xui lúc đó mình không có thư ký kế bên đó đem vô trong cái kinh nhật tụng kalama nó định nghĩa rõ ràng luôn á là mỗi chánh chỉ là điều kiện tâm lý nè toàn là tâm hết bát chánh đạo là tâm hết còn nói lời chân chánh hoặc là lời nói chân chánh đó không phải là tâm nghe hiểu không không có đúng nó là vấn đề tâm lý thôi như vậy thì sáng nay mình học về tâm pháp hiểu chưa học về tâm pháp a tỳ đàm ta mới có dịp để thấy tứ diệu đế nằm ở đâu và 12 duyên khởi nằm ở đâu trong đời sống mỗi ngày cái quan trọng và cái rột ráo đó xong chưa bây giờ bắt đầu a, tôi mong chị Oanh lặn lưng được cái này là khỏe lắm

A) Tâm tham trong à trong 7 sát na javana nhớ cái 17 này tôi nói không thì cái 7 trong cái 17 khi này gọi là javana , tâm tham trong 7 javana phải không chính là tập để tạo khổ đời sau xong chưa, bát chánh đạo trong 7 javana chính là đạo để tức con đường chấm dứt tập để có hiểu không ta tất cả các tâm còn lại đều là khổ để chị Oanh nghe kịp không có nghĩa là javana này có lúc nó là tâm thiện có lúc nó là tâm bất thiện đúng không chứ không thôi cô về cô đi nói ông nói trong 7 javana đó cái phần mà hề tâm tham trong đó đó là tập bát chánh đạo trong đó đó là không phải mà nếu tại tôi ghi tất tôi ghi vậy đó nếu khi nào trong đó nó có tâm tham đó cái chỗ số 7 này nè mà khi nào nó có tham trong đó thì cái tham đó là tập để mà khi nào trong cái số 7 này nè nó là tâm thiện thì nó có bát chánh đạo trong đó nhưng có điều phải ghi thêm nữa .tất cả các tâm còn lại đều là khổ để do tập để đời trước mà có hiểu không câu đó câu thừa tại vì nhớ không nhớ cái hình này không tức là do thiện ác đời trước tạo ra hai thứ tâm đó làm sao cũng được muốn nó giống như tiếng pháp mấy đó tự hiểu khổ quá y như tiếng pháp vậy đó không có hiểu hỏi gì hết mệt lắm không phải chửi nhưng mà nó y như tiếng pháp tại mấy bà giỏi tiếng pháp mà tiếng pháp nó viết làm sao thì tiếng việt tự viết lại chứ mắc gì phải đi hỏi rồi vậy hiểu chưa b

Qua tới b , đó tham , tà kiến trong 7 javana đó thêm chữ si nữa tham si tà kiến trong 7 javana hiểu không không hiểu hả tức là khi nào mà cái javana nào mà nó bất thiện kia khi nào nó là bất thiện chứ không phải là trong javana nó có hai phần không phải chính là vô minh , ái thủ và nghiệp hữu bất thiện nghe hiểu không nó gom chung vậy đó trong 12 duyên khởi bây giờ hiểu chưa chị Oanh tức là đó giờ tưởng hàng dọc không phải không chị tưởng là vô minh duyên hành hành duyên thức nhưng mà không phải nó làm cho một nùi kia 7 cái này nó đã đủ mấy cái đó rồi , vô minh, hành .uh nghiệp hữu có nghiệp hữu bất thiện trong 12 duyên khởi đó chị Oanh hiểu này không chị Oanh tôi muốn nè nghe tôi xong tôi đi xuống đó là chị chị này phải làm việc nè chị chừng nào cho hiểu được tôi muốn bữa nay nè chị phải lớt lòng cái này chị nhịn ăn chị cũng phải nhịn bữa nay cái này nó quan trọng dữ lắm nha tới đâu rồi tại tôi tại tôi lựa ra mấy cái chi pháp khổ quá trời đất ơi tới giờ nó lòi ra là không hiểu gì hết tôi lựa nó ra là ba cái ba cái ông cốt không có bỏ cái sân đó đi tôi cố ý tôi lựa tôi có chủ ý tôi mới tham si tà kiến bởi si nó là vô minh tham là ái tà kiến với ái là thủ ba cái đó là ba cái phiền não chánh nhe, ba cái đó là phiền não chánh của duyên khởi đó còn tất cả ba cái bốn xèn ghen ti mấy thằng đó là mấy thằng ăn theo ó nhưng mà ba cái tham si nè rồi cái gì nữa kiến nè ba cái ông này ba ông cố nội của dòng duyên khởi xong chưa tới đâu rồi chấm Nghiệp hữu nghe ko

phải thủ giờ muốn ghi tắt hay ghi đủ không ghi tắt hay ghi gọn ghi tắt hay ghi dài quên ghi dài há ghi dài là bề đầu à rồi thôi biết rồi vậy phải gạch đầu dòng rồi cái tới b gồm nhiều cái gạch đầu dòng nữa , hai mươi lăm hai mươi lăm gì hai mươi lăm tâm sở thiện đó đúng không ghi hai mươi lăm hiểu không ta hai mươi lăm tâm sở thiện trong 7 javana lúc làm thập thiện xong chưa thì gọi là phúc hành dục giới trong giáo lý duyên khởi thì trong duyên khởi có vô minh duyên hành có nhớ hành không hành này nó có nhiều hành tại vì bởi vì do vô minh trong bốn đề đó nó mới dẫn tới nghiệp thiện ác thì nghiệp thiện ác nó gồm có ba đó là phúc hành phi phúc hành và bất động hành hiểu không cho nên bây giờ phải ghi ở đây ghi đi xong rồi tôi đi xuống giảng tôi nhúc đầu lăm tới đầu rồi gạch một cái đầu dòng nữa hai mươi lăm trong 7 javana của người đắc thiền sắc giới á thì gọi là phúc hành sắc giới xong chưa rồi hai mươi lăm trong giáo lý duyên khởi tiếp tục tiếp tục cái đó không có cần tôi thêm ba chữ đó vô thêm vô gạch đầu dòng thứ ba hai mươi lăm trong 7 javana của người đắc thiền vô sắc thì gọi là bất động hành hiểu không tức có nghĩa là cái ở đây mình thấy 7 javana quyết định toàn bộ đúng không lộ tâm mà giảng như vậy mà đúng ra là á lúc tôi giảng cái này tôi nói ra người ta thù lúc tôi đang mấy chỗ này tôi muốn ngưng luôn á tại nếu tôi ngưng móm tui đắc đạo luôn á tại vì đã vô tới đây rồi thấy rồi đó vô tới đây là kiên cố thành phật kiên tánh thành phật chứ quên rồi thì gọi là bất động hành trong giáo lý duyên khởi hiểu không có nghĩa là có những lúc hiểu không nó vô tới đây rồi mà còn phải đi dạy uổng lăm đó nói thiệt cứ nhớ thế này số 7 này nè là thiện hoặc là bất thiện là đó là hiểu sơ cơ còn hiểu sâu nữa số 7 này nó là đạo đế hoặc là tập đế hiểu không nếu nó là bất thiện nó là tâm tham là tập đế mà nếu đó là thiện của người tu tứ niệm xứ nhe thì nó là đạo đế. 14 ghi rồi tham si tà kiến đó móc ra thôi mà tại vì móc ra trong chi pháp người ta lấy ba cái đó thôi khổ quá mà mấy cái kia nó ăn theo mười mấy phi phúc hành nằm đầu thì thích thì ghi không thích thì không ghi bây giờ ghi cũng không có hiểu tôi biết mà này tôi nhớ mà nó hay vậy nè bởi mấy quý vị không có tin tôi đọc cho quý vị viết chữ nó nằm trong đây nè nó hiện ra cái phần tôi đọc khổ lăm ông Tài đó ông nói mà sao ông có thể nhớ được ông khen đó bởi tui thù mấy cái người mà nó chậm đó tôi ăn thịt người tôi có tật ăn thịt người là từ mấy người chậm đó chỉ còn cạp thôi mấy con cạp đó tại sao dạy học người ta không hiểu chét thành cạp hết nó ăn mấy cái người mà nó tức quá tức không hiểu tới đâu rồi đây đây nghe

không được cái đầu tiên không có được cái đầu tiên phải để riêng rồi cái b này nè cái b này phải để là vô minh nè rồi phi phúc hành thêm cái phi phúc hành vô minh phỷ phi phúc hành, chỉ nhét một cái chữ đó thôi đọc kỹ chị Hồng đọc kỹ suy nghĩ tại sao tại vì ở bên pháp thiện nó không có mấy cái kia thêm một chữ đó thôi còn mấy cái kia là phúc hành bất động hành, chị Oanh nghe kịp không giờ kể từ đây về sau hể nói tới một cái nghiệp thiện ác chị hiểu phải không cứ đọc như con nít vậy đó cứ mỗi giờ tôi đọc thuộc lòng cho nghe nè cứ mỗi tâm bất thiện chị có biết không ở đây là đúng tại chị quên hoài há cái bài này học thứ nhất có người giảng kể bên thứ hai bài này giành cho người sơ cơ chứ mà nói chi tiết á là chị khiêng nguyên cái cuốn chị đọc chị ới chứ nếu mà chị đòi nó giống như cuốn sách vậy thôi thì tôi lấy nguyên cuốn a tý đàm hai đưa bà luôn giờ tôi bổ sung cho chị vui thì được nhưng mà nó sẽ thiếu cái khác nó tầm lum hết nên lấy cái cốt lõi thôi đúng chứ còn bây giờ mà thiếu sư ơi thiếu thiếu tôi thề đọc luôn tôi mà chính nó luôn là một hồi sư ơi sư ơi là hai ngàn trang nó tới đó thôi nội mà hồi này cái chữ đại khái đó ví dụ như là trong dòng tâm thức gồm 17 sát na trong đó đại khái là gồm tâm nhân tâm quả thật ra nói vậy là không có chính xác nếu mà cho người học kỹ tại vì trong đó nó có một cái loại tâm gọi là tâm duy tác vô nhân cái tâm đó không phải là cái tâm nhân mà cũng không phải là tâm quả nhưng mà nó bây giờ đang học lấy cái nền mà móc chi ra nó mệt quá giống như nghe nè cô nói với con cô con đây là gia tài của ngoại để lại cho mẹ bây giờ mẹ để lại cho con nghe kịp không cái thằng con mẹ nói con không đồng ý phía sau nhà có cái băng vệ sinh của ai liêng vô đó mà mẹ cũng nói cái đó của bà ngoại để lại cho con hiểu không băng vệ sinh đó không phải của bà ngoại bà ngoại bà đâu có sai cái đó mà thật ra cái đó là của con Lan con Cúc hang xóm nó liêng qua hoặc chó tha ai biết nhưng mà lúc bà nói là đây miếng đất của ngoại để lại cho mẹ bây giờ mẹ để lại cho con rồi bây giờ con mới không đồng ý trong đây có cái băng vệ sinh trong đây chắc là không phải của ngoại rồi mà chắc không phải của má má cũng tắt lâu rồi , chắc này là của ai vậy tại sao má kêu là thì thôi má nói đại khái miếng đất đó là miếng đất của ngoại vậy đó là được rồi còn trong đây nó có đầu tôm xương tép băng vệ sinh cái gì đó là con hiểu thêm con lum con giục ra còn con thích con bỏ vô hộp con cất đó chuyện của

con hiểu không bây giờ hiểu chưa chứ bây giờ mà làm kỹ quá đem phanh phui cái băng vệ sinh này ra là chết luôn á đó mình chỉ lấy miếng đất này của ngoại là được rồi đó học nhiều đó thôi vậy bây giờ tôi ôn lại cho chị Oanh nè mỗi niệm thiện ác có mặt tạo ra hai thứ quả là quả tục sinh và quả bình sinh quả tục sinh là tâm đầu thai kịp chưa sau khi đầu thai rồi nó biến thành bavanga với mấy chức năng xen kẽ rồi tùm lum hết á, còn quả bình sinh là các cái tâm có mặt để nó đón nhận 5 trần cảnh và mỗi một đời sống này nó gồm một chuỗi tâm thức nó gồm nhiều chặng 17 17 17 hiểu không và ở cái khi nào cái 17 không có cái 17 nào hết thì bavangga nó nằm đây thấy tôi vẽ ngắn như vậy thật ra nó dài vô tận nó có thể mấy tỷ luôn cứ sau nhiều tỷ này nè nhiều tỷ này nó tới cái 17 nó tới tỷ rồi nó tới cái 17 hiểu không cho nên thấy tôi gạch ngắn như vậy cô phải hiểu nó là con số 17 á ở xin lỗi nó là bavangga hiểu không như vậy đời sống của chị thiện ác hay không là nó nằm ở số 7 này thôi nghe kịp không thì ngay cái số 7 này nè là nó đạo đế là tập đế nằm trong số 7 này thôi tu là tu hay không là chỗ này nè còn toàn bộ này là quả quả quả quả hết hiểu không một cái tâm thiện ác nó có mặt thì nó sẽ tạo ra một cái tâm đầu thai kiếp khác kiếp sau nghe kịp không nghe kịp chưa thì cái tâm đó khi mà nó có mặt xong để nó đưa mình vô cảnh giới nào xong là nó biến mất hiểu chưa xong chưa thì lúc đó nó lại có xuất hiện một cái loại tâm tên là bavanga mà loại tâm đó cũng là một gốc với tâm tục sanh nhưng mà cái tâm đó được gọi là tâm tục sanh bởi vì tâm đó đưa mình vào đời còn cái tâm này làm cái chuyện xen kẽ cho nên mình gọi nó là tâm bavanga cho nên nếu mà một hồi này lúc mà đọc à tôi đã nghĩ đến chuyện đó rồi nhưng mà tôi nghĩ đây là lớp sơ cơ thì lấy cái ý đó thôi hiểu không có nghĩa là một nghiệp thiện ác được tạo ra thì nó sẽ cho ta cái tâm đầu thai tâm đầu thai đó nó tồn tại trong một sát na thôi nó mất thì sau đó nó có một loại tâm tiếp theo đó tên là bavanga mà tâm đó nó cùng một gốc với tâm này chưa đâu chị mà nghe bên a tỳ đàm việt nam cái cuốn sách nó còn để câu này mới ghê nè tục sanh bằng tâm nào thì chết bằng tâm đó hiểu còn ớn nữa câu đó rất là dễ hiểu lắm nghĩa là họ tưởng có một cái nằm đó sai xong nhét vô túi để giành đầu thai xong nhét vô túi đó cái hồi chết móc ra sai không phải cái câu đó phải hiểu như thế này đầu thai bằng tâm nào chết bằng tâm đó tức là chết bằng cái tâm giống như vậy đó nghe kịp không hoặc nói cách khác cô đem tôi về sài gòn cô đem tôi về cái nhà gì ở đà lạt của cô đó cô cũng tôi cũng nấu nước tôi ăn thời gian đó mấy ngày cái tôi gọi cô Phụng ơ cô phụng nhà hết đồ ăn rồi cái cô hỏi mấy ngày nay sư ăn cái gì thì cũng hái rau cải rồi cũng có cơm gạo thì nay sư ăn lại cái đó đi chứ giờ tôi cũng đâu có lên đó được ăn lại cái cũ có nghĩa là ăn lại cái giống cái cũ không mà hiểu không ăn cái similar chứ không phải the same có hiểu hai chữ này không cô ơ mấy ngày nay tôi không có đồ ăn cỗ mới ngạc nhiên ủa vậy hai tháng vừa rồi sư ăn cái gì thì tôi nói thì cũng ra vườn hái rau đồ vô nấu cơm vậy rồi sư làm ơn sư ăn đó đi tuần sau tôi lên mới có đồ ăn mới thì sư ăn trở lại đồ cũ đi hiểu không thì cái chữ đồ cũ ở đây nó có nghĩa là cũng tiếp tục gạo hái rau nữa , tôi nói cô nghe vì a tỳ đàm quá chặt chẽ đi cho nên cái ngôn ngữ nó phải khít khít rịt rịt nhưng mà trong lúc hướng dẫn đại khái thế này là tôi phải đành phải chịu thôi rồi khi học sâu nữa tôi mới sửa từ từ cho cô ví dụ như cái hồi tối tôi nhớ là tại sao có cái hiểu lầm là ba mươi bảy phẩm trợ đạo mà tu bát chánh đạo nó có cái đó là tại vì các vị đã hiểu sai các vị đọc cái đó bản tiếng việt nó có câu như thế này này các tỳ kheo khi 4 niệm xứ được tu tập thì thất giác chi cũng được tu tập có hiểu câu đó không họ nghe họ tưởng tứ niệm xứ là cái cây này rồi thất giác chi là cái cây này rồi khi được tu tập á thì cái này không phải mà nó thế này khi con có hiểu với mẹ thì cũng có nghĩa là mẹ có một đứa con có hiểu có hiểu đó không có hiểu câu đó không, câu đó tiếng việt nam là này các tỳ kheo khi 4 niệm xứ được tu tập thì thất giác chi cũng được tu tập khi thất giác chi được tu tập thì bát chánh đạo cũng được tu tập có hiểu không họ hiểu như vậy đó nhưng mà hiểu câu đó không họ tưởng là cái này cái kia nó khác cái này chính là cái kia họ hiểu theo hàng dọc đem chi pháp ra mới hiểu học a tỳ đàm mới hiểu à đúng bởi vì cái chánh niệm trong bát chánh đạo đó cũng là chánh niệm trong ngũ quyền mà chánh niệm trong ngũ quyền cũng là chánh niệm trong thất giác chi chết rồi bữa nay cô mới hiểu 12 duyên khởi nó không phải là nằm hàng dọc như vậy mà nó nằm một núi cái chỗ số 7 javana đó nó trong đó nó vừa là vô minh , rồi hành rồi ái rồi thủ hữu nằm trong một núi đó đó.